

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

TAMARA CAZACU • VLADIMIR GUȚU

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

CLASA A 2-A

*Manual pentru instituțiile de învățământ
cu predare în limbile minorităților
naționale*

Chișinău – 2019

*Manualul a fost aprobat spre editare prin Ordinul nr. 1498 din 19 noiembrie 2019
al Ministrului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.
Manualul este elaborat conform Curriculumului disciplinar
și editat din resursele financiare ale Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.
Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin editurii Lumina.*

Comisia de evaluare:

Liuba Petrenco – dr. în pedagogie, conf. universitar, UPS „Ion Creangă”, mun. Chișinău;
Olga Railean – grad didactic superior, IP Gimnaziul Naslavcea;
Ina Deaciuc – grad didactic I, IPLT „A. Pușkin”, Fălești.

Școala/Liceul				
Manualul nr.				
Anul de folosire	Numele și prenumele elevului care a primit manualul	Anul școlar	Aspectul manualului	
			la primire	la returnare

Profesorul trebuie să controleze dacă numele elevului este scris corect.

Elevul nu trebuie să facă note pe pagini.

Profesorul va aprecia starea manualului (la primire și la returnare) cu termenii: nouă, bună, îngrijită, nesatisfăcătoare, proastă.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Cazacu, Tamara.

Limba și literatura română : Clasa a 2-a : Manual pentru instituțiile de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale / Tamara Cazacu, Vladimir Guțu ; com. de evaluare: Liuba Petrenco [et al.] ; Min. Educației, Culturii și Cercet. al Rep. Moldova. – Chișinău : Lumina, 2019 (F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – 144 p. : fig. color.

Apare din sursele financiare ale Min. Educației, Culturii și Cercet. – 9000 ex.

ISBN 978-9975-65-449-4

811.135.1'243+821.135.1(478).09(075.2)

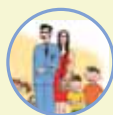
C 32

© Editura Lumina, 2019

© Tamara Cazacu, Vladimir Guțu, 2019

© Igor Hmelnițchi, Alexandru Popovici, 2019

CONTEXTE TEMATICE

Copilul în familie

Copilul și natura

Copilul în societate

Copilul și patria

SEMNE CONVENȚIONALE

Priviți!

Ascultați!

Repetăți!

Arătați!

**Spuneți!
Descrieți!
Povestiți!**

Completați!

Răspundeți!

Întrebați!

Modificați!

Citiți!

**Alcătuți
propoziții!**

Conversați!

**Lucrați
în grup!**

Concurs!

Evaluare

Independent

**Ghidat de
profesor**

**Cu mai mult
sprijin**

Vocală

Consoană

Pronunție:

învăț
două mére
Mareă Néăgră

úmbra
flóăre
ciôcănitoăre

miêre dúlce
lăcrimióăre
vreaú

Moldova mea

Imnul de Stat al Republicii Moldova

Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată,
Un şirag de piatră rară
Pe moşie revărsată.

Limba noastră-i foc, ce arde
Într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte
Ca viteazul din poveste.

Limba noastră-i frunză verde,
Zbuciumul din codrii veşnici,
Nistrul lin, ce-n valuri pierde
Ai luceferilor sfeşnici.

Stema
Republicii Moldova

Tricolorul
Republicii Moldova

● Ascultăm și vorbim
românește

Cine sunt eu?

Bună ziua!
Sunt Irina.
Eu am 8 ani.
Îmi place să citesc.

Mă cheamă Laura.
Ei sunt colegii mei.
Acesta este frățiorul meu.
Noi învățăm un cântec.

Salut!
Mă cheamă Ana.
Eu sunt elevă.
Îmi place să desenez.
Îmi place să citesc.

– Laura, cine sunt aceștia?
– Ei sunt verișorii mei, Ion.
Lor le place să danseze.
– Și mie îmi place să dansez.

– Domnule, aceasta
este echipa noastră.
– Îmi pare bine.
– Noi jucăm fotbal.

Familia

Sunt Marinela.
Ea este Anișoara,
sora mea mai mică.

– Știți cine este bebelușul?
Este Victor, verișorul
nostru.
– ...

Mă numesc Nicolae.
Ea e soția mea, Viorica.
El e Nelu, fiul (nostru)
mai mic.

Mă numesc Andrei.
Noi avem doi copii,
Nicolae și Rodica.
Avem și patru nepoți.

Sunt Rodica.
Fiul meu cântă la
acordeon.
El are trei verișori.

Mă cheamă Vera.
Eu am 80 de ani.
El e soțul meu, Andrei.

Ocupații în familie

Aceasta este familia mea, Olaru. Suntem patru persoane: tata, mama, Doina și eu. Avem o pisică, Lola, și un câine, Leu.

Tata e la masa de lucru.
El este scriitor.
El scrie o carte.

Copiii mei sunt harnici, cuminiți.
Băiatul merge la școală,
iar fetița – la grădiniță.

Suntem în salon.
Eu mă joc cu mașina.
Leu este prietenul meu.

- Mamă, pot să te ajut?
- Sigur, dragul meu. Spală podeaua.
- ...

- Mamă! Am venit de la magazin.
- Mulțumesc, dragul meu.
- ...

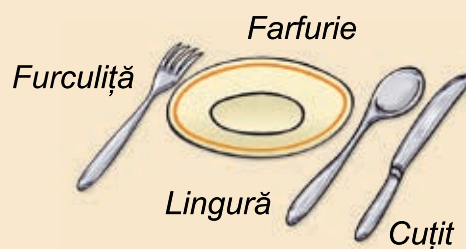

Vesela

Cratiță

– Îmi place cratița cea verde.
E frumoasă, mare și comodă.

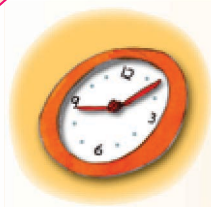
Farfurie

Furculiță

Lingură

Cuțit

– Ți place setul de veselă?
– Da (îmi place).

Tigaie

– Mamă, unde e tigaia albastră?
– În dulap.
– ...

Fundișor

Răzătoare

Ce bem?

Zaharniță

- Nepoțico, dă-mi, te rog, o ceașcă.
- Mare sau mică, bunico?
- O ceașcă mică,
vreau să beau o cafea.
- Poftim!
- Mulțumesc, scumpa mea.

- Dragul meu, pune, te rog, ceainicul în priză.
- Vrei un ceai, Ana?
- Da. Tu?
- Și eu vreau un ceai verde.

Urcior

Cană

Pahar

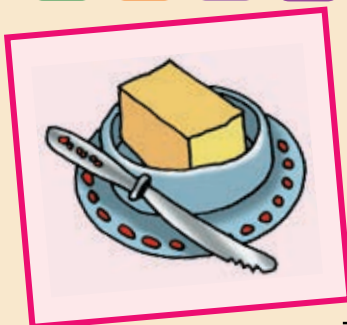
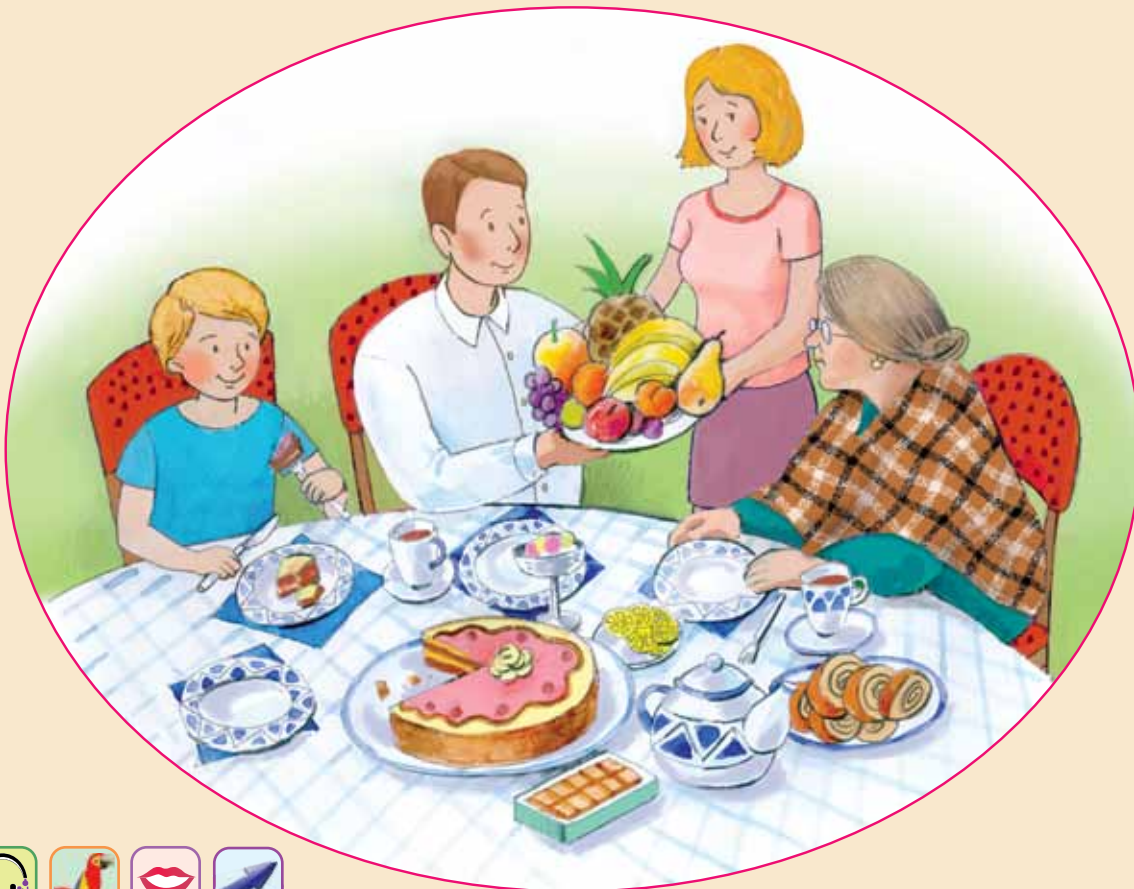
- Ce vrei, Lenuța?
- Vreau un suc de mere.
- Dar tu, Radu?
- Eu vreau un cocktail cu gheață.

Ce mâncăm?

Azi e duminică. Toată familia este acasă. Luăm micul dejun. Tata bea cafea. Mama mănâncă fructe. Bunica mănâncă biscuiți și bea ceai cu lămâie. Eu mănânc tort și beau suc de mere. Unde e pisica? Ea ce vrea?

- Tată, vrei o tartină?
- Nu, mulțumesc, vreau o felie de tort.

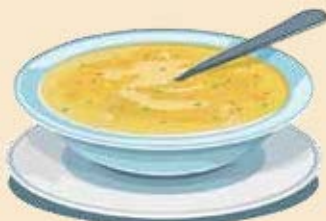

Bucate

Solniță

- Tată, vrei ciorbă?
- Nu, mulțumesc, vreau o salată de legume.
- Vrei și o bucată de carne?
- Da, cu plăcere. Mulțumesc.

Ciorbă

Carne

Brânză de vaci

Salam

Sarmale

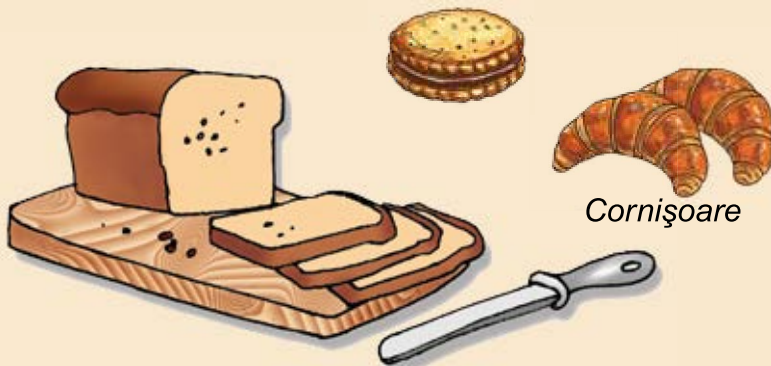

Ouă

Pește

- Fiule, ceaiul cu lămâie este gustos.
- Știu, mămică, dar eu prefer ceai cu dulceață.

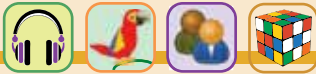

Cornișoare

Cozonac

Școala

- Noroc, Andrei!
- Salut, Gigi! Iar la școală?
- La școală.
- ...

Acesta este liceul nostru.
Este mare, frumos.
La liceu învață mulți elevi.
Clasa noastră se află/este
la etajul 3/al treilea.

Aceasta e doamna profesoară.
Ea este îmbrăcată frumos.
Are o jachetă roșie, o fustă
violetă și pantofi negri.

- Doamnă profesoară, acesta
este globul pământesc?
- Da, Amelia. Arată-mi unde este
Republica Moldova...

- Salut, Mihaela!
Mă bucur să te văd.
- Salut, Mihai!
Cum te-ai odihnit?
- Foarte bine.

- Câți elevi sunt
în clasa voastră?
- În clasă sunt 17 elevi.
- Câte mese și câte scaune sunt?
- ...
- ...

Acesta este domnul
profesor de matematică.
El locuiește lângă școală.

Ce rechizite ai în ghiozdan?
Cum este creionul acesta?
Este roșu, nou și lung.

Toamna

Toamna plouă des.
Cad frunzele.
E rece, dar
și plăcut.

Este toamnă.
Toamna e multicoloră.
Frunzele copacilor
sunt galbene,
roșii, verzi.

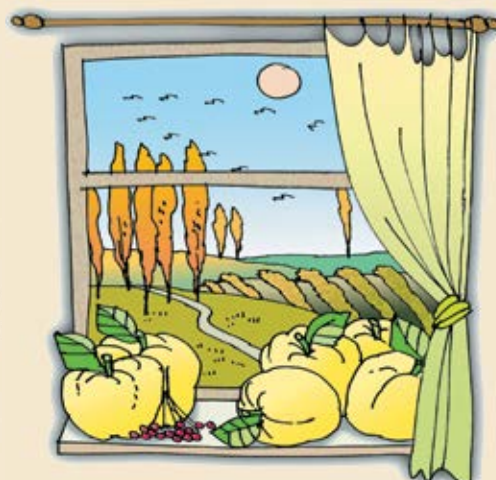

TOAMNA

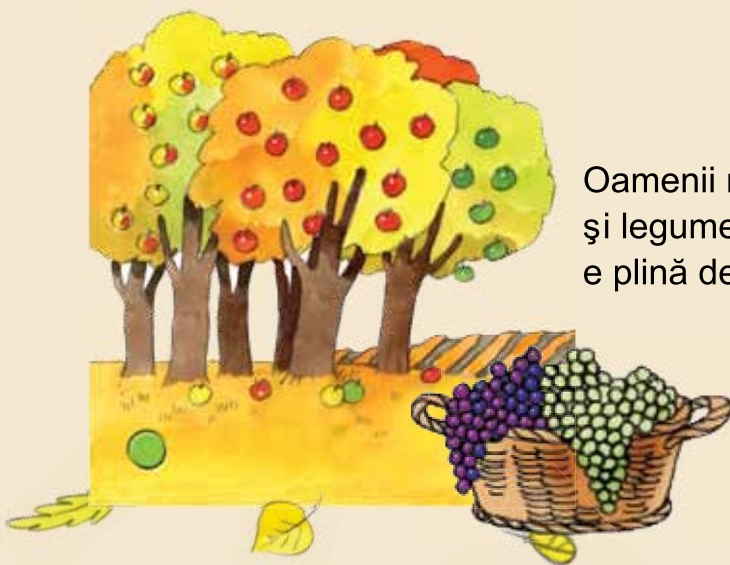

A venit toamna bogată
Și de roade încărcată.
Azi am adunat legume,
Ți le spun acum pe nume:
Roșii, varză și ardei,
Castraveți și morcovei.
S-a umplut deja găleata.
Unde să mai pun și ceapa?

Încă este cald, dar păsările pleacă deja.
Animalele adună hrană și se adăpostesc la cald.

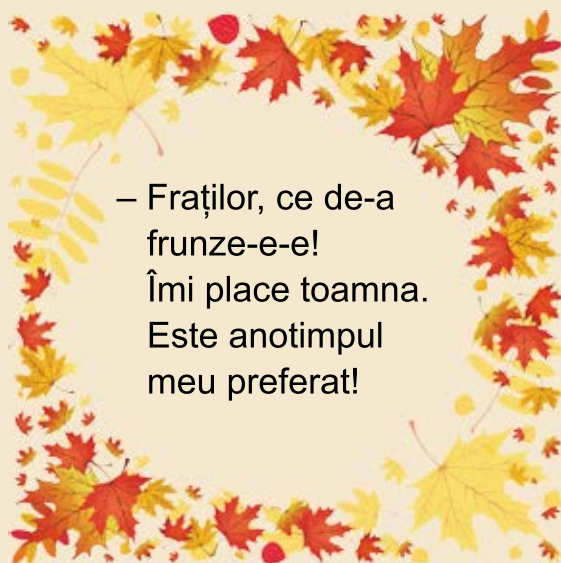
Oamenii recoltează fructe
și legume. Cămara noastră
e plină de mere.

– Vai, ce arici drăguț!
Îmi plac aricii. Vreau
un arici, vreau să-l
îngrijesc.

– Fraților, ce de-a
frunze-e-e!
Îmi place toamna.
Este anotimpul
meu preferat!

Fructe

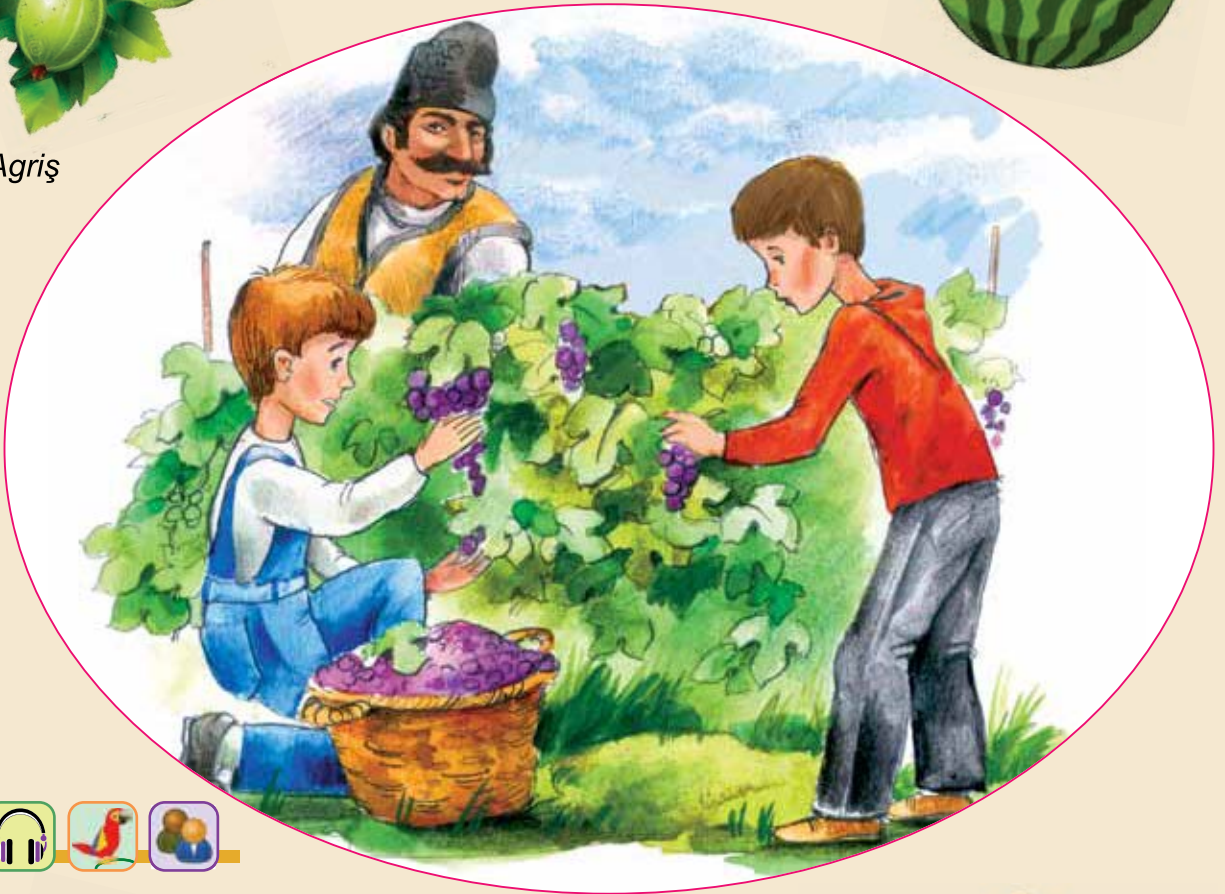
Agriș

Mure

Zmeură

Coacăză
neagră

- Cât costă zmeura?
- 25 de lei. E tare gustoasă!
- Dați-mi, vă rog, 3 kilograme.
- Cu plăcere.

Căpșune

Gutui

Îmi plac strugurii.

- Mamă, vreau cireșe roșii!
- Bine, dragul meu.
- Hai să cumpărăm!
- Cu plăcere.

Caisele sunt proaspete,
gustoase, mustoase și dulci.

- Fetițo, ia câteva caise.
- Mulțumesc.

Nuci

- Numiți fructele
rotunde, ovale, lunguiețe.

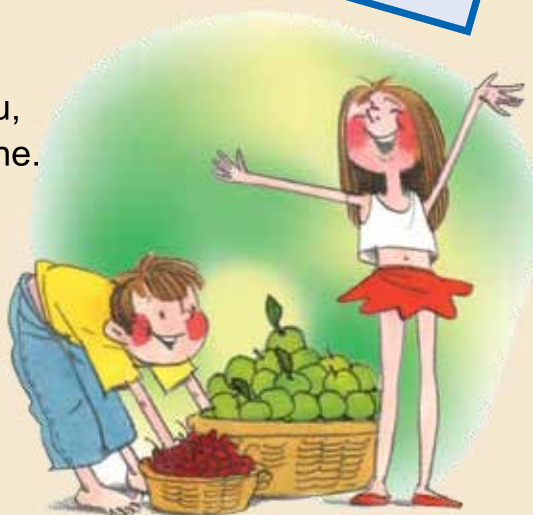
Alune

- Cristi, vrei un măr mare
sau unul mai mic?
- Vreau un măr mare. Dar eu,
Victoria, te servesc cu vișine.
-
-

Pere

Prune

Legume

Toamna sunt legume gustoase, frumoase, colorate. Bunicul și nepoțica au venit la magazinul de legume. Ei cumpără vinete, ardei și castraveți. Legumele sunt foarte gustoase!

Pătrunjel

Mazăre

Ceapă

Ardei

- Bunico, ce sunt acestea?
- Sunt legume, nepoțico: dovlecei și vinete.
- Dovleceii sunt verzi, bunico.
- Sunt verzi (la culoare), dar copti. Sunt foarte buni.

- Cum e ridichea?
- Ridichea e roșie, rotundă, gustoasă. Noi facem ...

Usturoiul este gustos, dar iute.

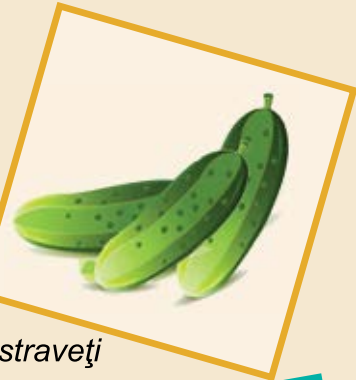

- Dați-mi, vă rog, cartofi, morcovi și ardei.
- Câte kilograme?
- ...

Sfecla este roșie. Noi facem ciorbă. Sfecla e dulce.

- Acesta e bostan?
- Da, e bostan. E dulce și ma-are!

Castraveți

Varza este verde. Ea are multe frunze. Noi facem salată.

Morcovi

Ura-a-a! E iarnă!

Este iarnă.

Este multă
zăpadă...

Este ger.

Ninge.

Iarna este frig.

Omulețul
de zăpadă
vrea...

- Îți place iarna?
- Da, îmi place (iarna).
- Vă place când ninge?
- Ne place (când ninge).

- Când ninge?
- Când e ger?
- Când este cald?
- Când este frig?

Săniuță

Iarna este multă ...
Iarna nu plouă, iarna ...
Iarna e ...
Iarna e ... cu dinți.

Jocuri de iarnă

- Un băiat și o fată (Sergiu și Olga) fac un om de zăpadă.
Alți copii se dau cu sania.
- Omul de zăpadă are pe cap o căldare.
În mână are o mătură.
El are un nas lung – un morcov.
- Afară ninge cu fulgi mari.
A căzut multă zăpadă.
Copiii sunt veseli și bucuroși.

– Tată! Ura-a-a!
Patinez ca un mare campion!

– Este frig!!!
Dar peștele nu vine...

Sărbătorile de iarnă

Crăciun fericit!

S-a născut Isus Hristos.

Brăduleț, brăduț draguț,
Ninge peste tine!
Haide, hai, în casa mea,
Unde-i cald și bine.

Bradul e verde,
mare, frumos,
cu multe jucării.

*Să trăiți,
Să înfloriți
Ca merii, ca perii
În mijlocul primăverii!
La mulți ani!*

URĂTURĂ

Tată bun, mamă iubită,
Azi e ziua potrivită
Să vă spun ce vă doresc,
Să v-arăt cât vă iubesc.
Vă doresc, întâi de toate,
Un an nou cu sănătate,
Voie bună, trai ușor,
Bucurie și mult spor.

Urători!

Pasiuni

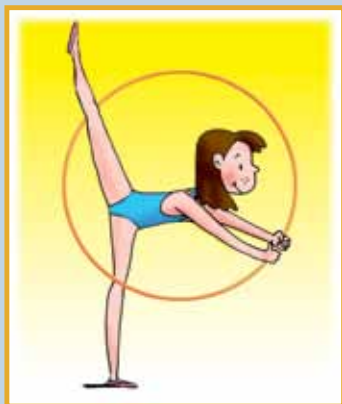

- Mă numesc Ion. Îmi place sportul.
Iarna schiez, joc hochei.
- Eu sunt Andrei. Mie îmi place să patinez.

Sunt Evelina.
Îmi place să pictez.

Sunt Daniela.
Prefer gimnastica.
Azi este joi și am antrenament.

Mă cheamă Valentina.
Îmi place să inventez
jocuri la calculator.
Vreau să fiu
programatoare.

- Grigoraș! Curaj! Bate!
- Numărul șase, bravo-o!
- Ura! Am câștigat! 3:1!

Primăvara

Cerul este senin.
Vin păsările din
țările calde.

În martie-aprilie
înmuguresc copacii,
înfloresc florile.

- Andrei, ce lună îți place?
- Îmi place luna martie.
Dar ție, Maia?
- Luna mai, desigur.
Doar m-am născut în mai!

Vai!
Au apărut primele flori:
ghioceii, viorelele, lalelele.

GHIOCCELUL

Ghiocel, ghiocel,
Mic, firav și subțirel,
Scoate capul din zăpadă
Soarele ca să te vadă
Și mă iartă că-ți ating
Clopoțelul de argint,
Și mă iartă că te rup
Mamei mele să te duc.

Cuib

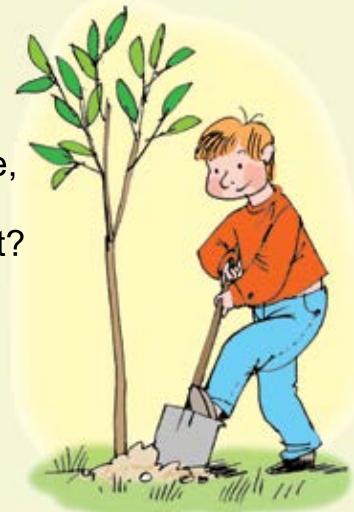
Cine aduce iar în țară
Mândre păsări călătoare,
Îmbracă grădina-n floare
Și-ncălzește vremea afară?

- Copii, vă place primăvara?
- Da!
- Ne place.
- De ce vă place?
- E cald. ...

Ziua se mărește,
Zăpada se topește,
Grădina a-nverzit,
Ce anotimp a sosit?

Când vine primăvara?
Care sunt primele flori de primăvara?
Primăvara este frig, ninge?
Cine dintre voi s-a născut primăvara?

- a. Primăvara sunt multe
- b. Primăvara uneori ninge, dar și
- c. Primăvara este multă ... verde.
- d. Îmi place luna
- e. Primele flori sunt

Sărbători de primăvară

- Ai un buchet mare de flori.
Cui le vei da? De ce?
Numește fiecare persoană.

SFİNTELE SĂRBĂTORI DE PAȘTI

- *Hristos a înviat!*
- *Adevărat a înviat!*

- Ce îi spui mamei (bunicii, profesoarei, prietenei) de 8 Martie?

Fii, mămică, sănătoasă,
Că frumoasă ești mereu!
Lângă inima ta bună
Poartă măștișorul meu.

Iulian Filip

8 MARTIE

Azi cu tata noi în zori
Am cules mămicăi flori.
Râd pe masă ghiociei.
Ce frumoasă-i ziua ei!

Grigore Vieru

- Cum sunt ochii mamei tale?
- Redactați, în perechi, o felicitare mamei, bunicii etc. Prezentați felicitările.

Te iubesc!
Te felicit!
Te sărut!

Vara

Este vară. E foarte cald.
Soarele încălzește.
Cerul e senin.
Dar ne place
și când
plouă.

Fermierii recoltează
legume, fructe.

– Ura-a-a!
A venit vacanța!
Mă odihnesc la bunici.
Veniți și voi!

Vara se coc multe fructe:
cireșe, vișine, caise,
căpșune.

Cireșele, vișinele și caisele
coapte sunt foarte gustoase.

Fratele meu
preferă caisele,
dar tata preferă
merele.

Mie îmi plac cireșele,
dar mamei îi plac vișinele.

- Spuneți, vă rog, cât costă un kilogram de vișine?
- Un kilogram de vișine costă 20 de lei.
- Mulțumesc.
- Cu plăcere.

- Mamă, tu ce preferi: căpșunele sau zmeura?
- Eu prefer și căpșunele, și zmeura.
- Dați-mi, vă rog, trei kilograme de mere.
- Poftim. Plătiți 18 lei.
- Mulțumesc.

Animalele sălbatice

Liliacul seamănă cu șoarecele.
Nu-mi plac liliecii.

- Igor, ce păsări știi?
- Uite un cocostârc,
două ciori, două rândunele,
o lebădă.

Iată un arici. Un pici.
E micuț, dar ghimpos.
Ce mănâncă el?

Vulpe

Arici

Lup

Uitați-vă!
 Două veverițe,
 două surori.
 Ele trăiesc în păduri, în parcuri.
 Le plac nucile, alunele, chiar și
 ciocolata!

- Copii, vreți să mergem
la grădina zoologică?
- Da!
- Când mergem?
- Cât costă biletul?
- Pentru copii e gratis.
- Ura-a-a-a!!!

Acesta este un cerb.
 E foarte frumos și
 grațios. Cerbul trăiește
 în pădure.
 El mănâncă iarbă.

- Mamă, dă-mi 4 morcovi.
- Vrei să mănânci morcovi?
- Nu, iepuroaica și iepurașii
vor morcovi.

Lebăda e foarte
 frumoasă, grațioasă,
 elegantă.
 E albă, albă!
 Dar am văzut și negre.

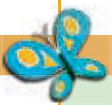
Mistreț

Hârciog

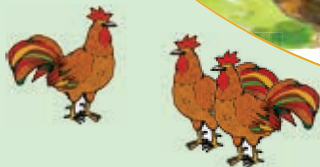
Urs

Animalele domestice

Sora mamei, mătușa Irina, locuiește la țară. Noi mergem cu plăcere la ea. Mătușa Irina și unchiul Chiril au animale tare drăguțe. Ei au o vacă, trei oi, două capre și mai multe păsări. Curcanul din curte e mare și mândru.

Continuă după model: curcan, rață, pușor, boboc, miel, porc, cal.

Un cocoș – **doi** cocoși

o gâscă – **două** gâște

Spune, cine ne dă:

- ouă,
- lapte,
- lână.

Dialog.

- a.** – Sandu, ce animale îți plac?
 – Îmi plac... . Dar ție?
 – ...

Știi ce facem din:

- lapte,
- ouă,
- lână?

- b.** – Cât costă brânza de vaci?
 – 45 de lei.
 – Dar brânza de oi?
 – 70 de lei.
 – Vai! E foarte scumpă...

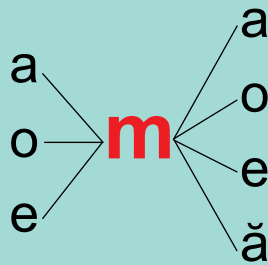

Învățăm a citi și a scrie

Ariciul și merele

[e] [ie] [i,ě]+a [o] [m] [a] [ă]

ma

m • a

ma • mă

am • ăm

ma-ma • mamă

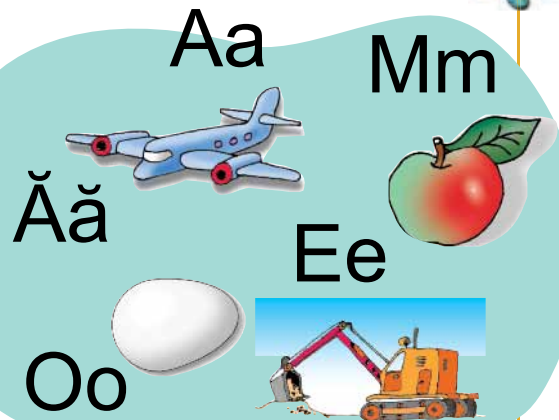
mă

me e

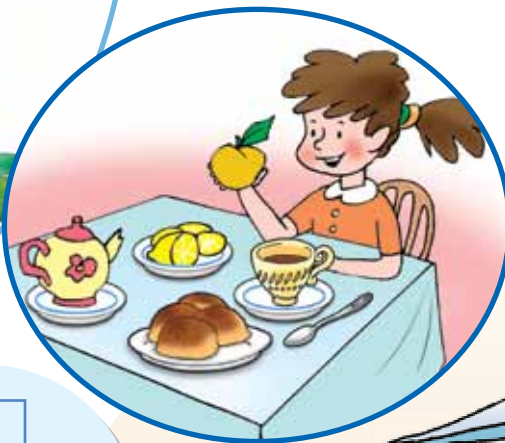

• Are ace,
dar nu
coase.

• Între frunze doua mere
Stau la umbră cu plăcere.
(Nicolae Esinencu)

a	m
ă	
e	
o	

Bravo!

o m e

Mama a e mă.

Ema a e ouă me e.

Am

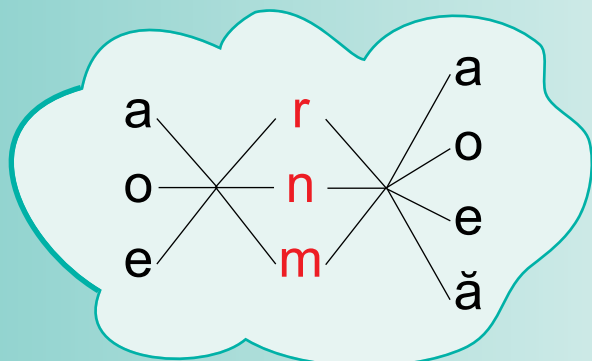
Ordonez corect
cuvintele.

Eu am o mașină.

Mica croitoreasă

[r] [n] [â]

ma • ma

ra • ma

nor • mă

ă n e

n o ă

r ă

rană măr român mere

Roma mare ramă aer

Nona are mere. Măr e n.

Nn

Rr

Nor Rană

Rr

Nn

a o e â ă

Racul

Racul este croitor,
 Meșter bun și silitor.
 Coase fuste la rățuște,
 Băsmăluțe la broscuțe.
 (Grigore Vieru)

a m

ă r

â n

e

o

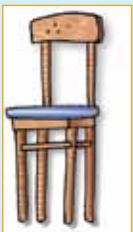
Bravo!

Dialoghează !

- Oana e mare?
- ☐a. E mare.

-
- Ana e mare?
 - N☐. Ana e m☐☐ă.

Ana e mare.
 E ora 9.00.

Roma e mare.
 Oana are mere.

La mare

[oa]

r
m
n

oa

o m o a n e

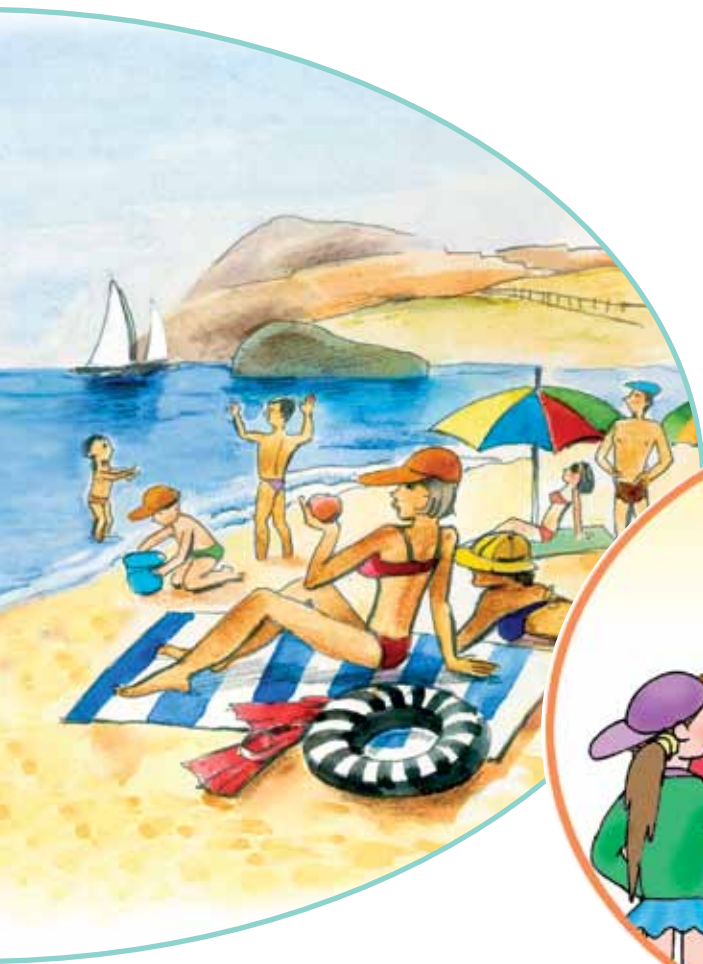
Ana are o ma□□nă.

Marea e mare. E Marea Nea□ră.

E □oare. Roma e □a mare.

Mar□a: – Oana, □a .

Oana: – ..., □a .

a	m
ă	r
â	n
e	
o	

o a r e

o a r e

E am o oare.

oarea e rmoaă.

Mică, mică
cât un ou de rândunică,
cine va ghici, a lui va fi.

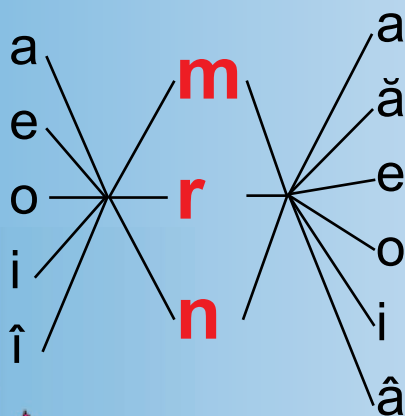
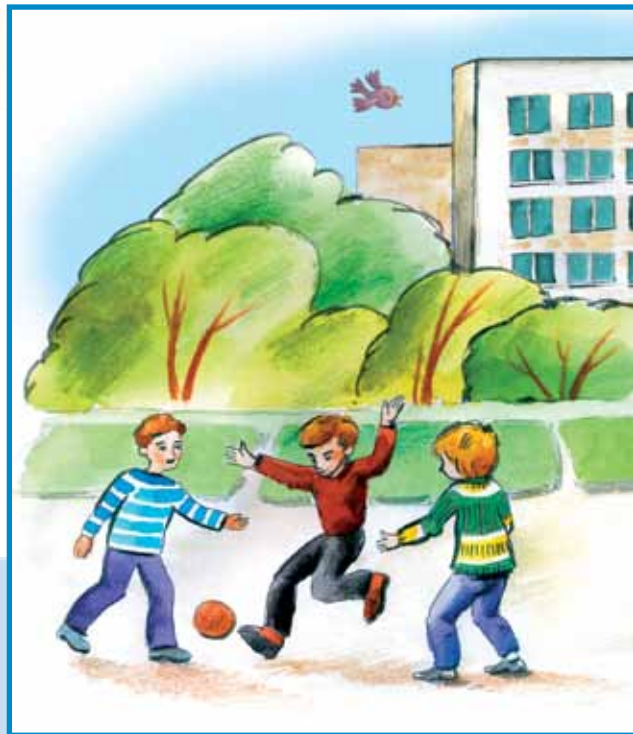
Când el zâmbește, toată
lumea se-ncălzește.

Bravo!

Ne odihnim

m m m

m â n ă

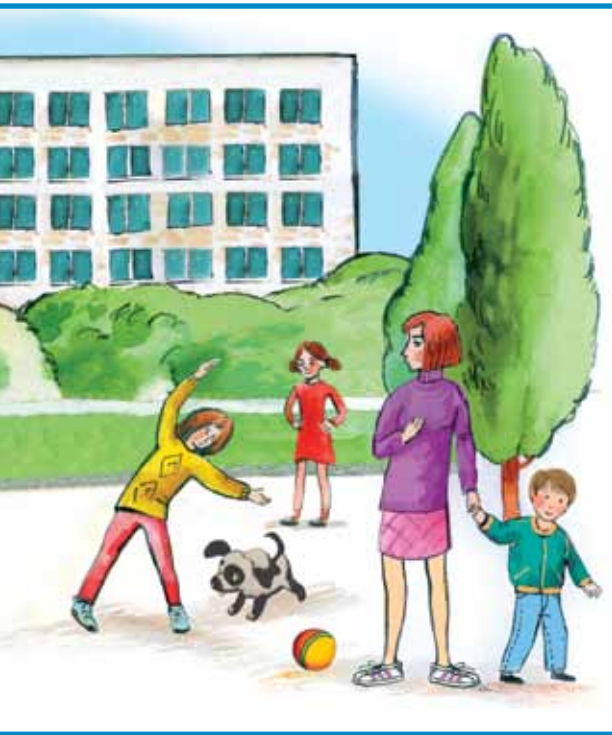

r i i i i i

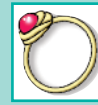
Ion Nina Roman Maria
Ion are o .

Miron are un .

Îi inimă
Îi în mână

li

îî

r â n e ă m o a

Greieraşul

Cântă-un greier din aripă.
 – Greieraş, nu țârâi,
 Mama s-a culcat pe-o clipă
 Și o poți trezi, cri-cri.

a m

ă r

â n

e

o

i

î

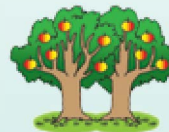
Greieraşul fără casă:
 – Uite, nu mai țârâi, jur,
 Dar și frunză să nu cadă,
 De ce cade ea, zur, zur?!

(Grigore Vieru)

Bravo!

Cum e corect?

meri?

miere?

mere?

m e r i

i o

Mama are un i o .
 Ion ri i ă mâna.
 E e în a ă.
 Miron e a mare.
 Marea e mare.

Mama și merele

M R e
o a n
ă m E r

o o o

r r r r r

a a a

i i i i i

m m

___ e ora?

m i n e

r i a

n o r i

Ri a e no ă.

Norma are o min e.

Min ea e r moa ă.

În e a a e re e, ar

o a ă.

r n e

Mama: Miron, ia mere.

Miron: ..., mamă.

Mama: ă rei mare!

– .?.

– E ora 2.00.

– ...

A venit din crâng un cuc
La ciocănitore-n nuc:

– la vezi tu, ciocănitore,
Ceasul meu ce are oare?

– Tic-tac, tic-tac,
Ziua, noaptea eu nu tac,
Mititel, îmi pare bine,
Se ia lumea după mine.

(Grigore Vieru)

a	m
ă	r
â	n
e	
o	
i	
î	

Bravo!

Completează!

ară

raă

noi

mâă

mă

ae

R

N

?

M

Capra cu trei iezi

ia

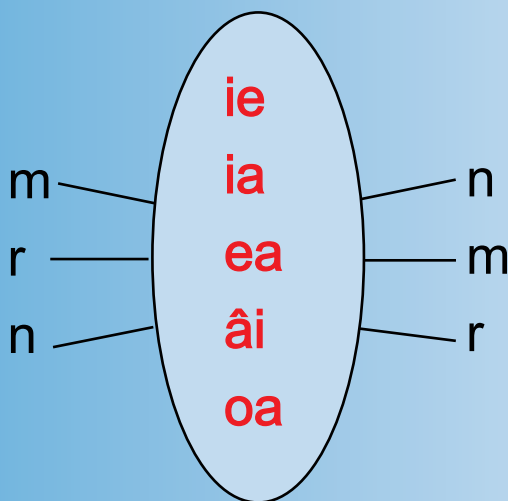
ie

âi

ie

o oaie – două oi
o mână – două mâini
o iarnă – două ierni
o mare – două mări
un măr – două mere
un miner – doi mineri

– ☐rei iar☐ă?

– ...

le☐☐☐ mănân☐ă iar☐ă.

Maine iarnă

miere

È mama mea.

Ion Breană

1.03.1837-
31.12.1889

- Eu sunt lup.
 - Eu sunt ied.
 - Eu mă duc...
 - Eu nu te cred...
- (Constantin Dragomir)

a	m
ă	r
â	n
e	
o	
i	
î	

Iarba e verde.
Mierea e roșie.
Mierea nu e așă, e ...
Maia are mamă.
Eu am 8 ani.

Bravo!

Cum e corect ?

ie ? e

Mariea ? Maria

miere ? mere

Pescarul

[u]

n o r e m n o r a m

u

ura

un • nu

um • mu

ur • ru

a u r i n u r ă

nume număr ura nou

nimeni umăr nor oua

Roman are nouă ani.

Oana are oi ani.

Număru eu de e: 067291761.

Uu A-u-u!

Umăr unu

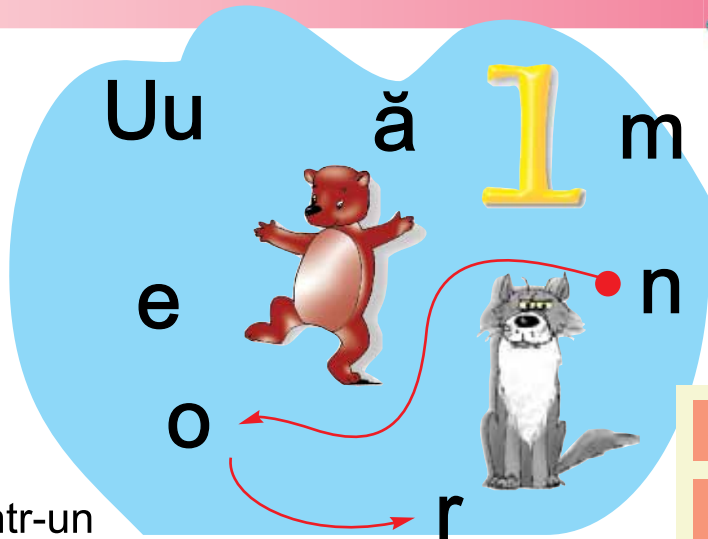

Patru frați într-un
cojoc îmbrăcați.

ledul
– Mamă, când voi crește mare,
Nu mă laud – o să vezi:
Am să apăr orișicare
Capră cu trei iezi!

(Constantin Dragomir)

a	m
ă	r
â	n
e	
o	
i	
î	
u	

urniă

Ni u mănâă o nuă.
– Ni u, mai ia o nuă.
– Ura! Mai am o nuă!

Bravo!

Cum e corect ?

Un

?

o

La circ

c

ce

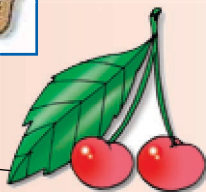
ci

c

ci

ce

5

c r ă c i u n c i n c i

car-ne

co-cor

cre-mă

cioa-ră

carne

cocor

cremă

cioară

cruce

ceai

critic

Crăciun

cină

cioc

crai

ceramică

cioc-cioc!

Cc

cicoare

mică

[k] [č]+a

[če] [či]

La circ

La circ, la Chişinău,
Ce bine m-am distrat,
De-un lucru-mi pare rău –
Că nu-s un leu dresat.

Am fost la Chişinău
La circul cel frumos:
De-un lucru-mi pare rău –
Că nu-s un clovn hăzos.

(Petru Cărare)

a m

ă r

â n

e c

o

i

î

u

c r e i o n c e r c

Maria e ☐ a cinema.

Cine are ceai?

Eu am cinci cri☐ an☐ eme.

Ricu are un cea☐.

Cea☐ u☐ e mic.

Bravo!

Ştii ?

cerc – cercuri

stilou – ...

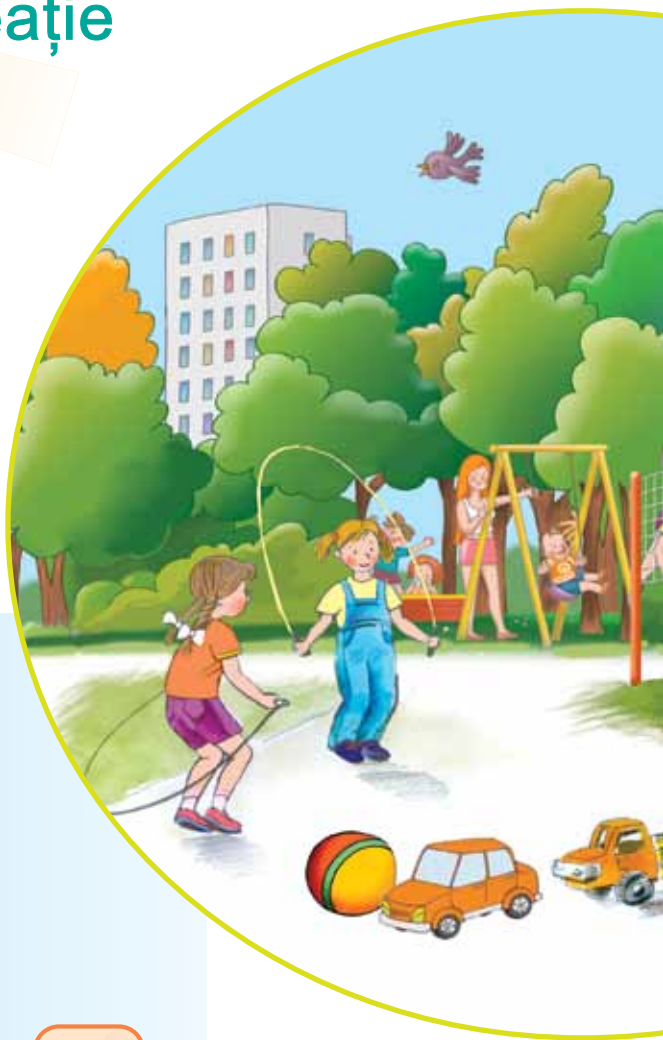
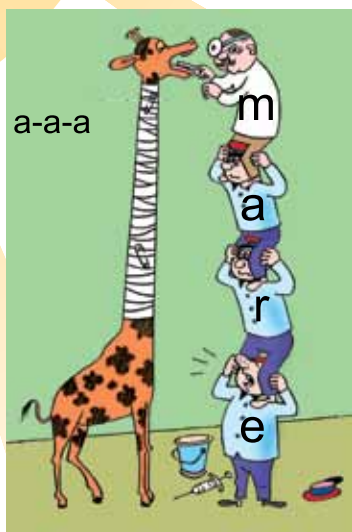
cec – ...

meci – ...

coş – ...

... – ...

La recreație

circ
ca • nă
ma • mă
rac • mac
mare • n-are

cioară cremă

miau - miau!

Mor-mor...

ra-nă
rană

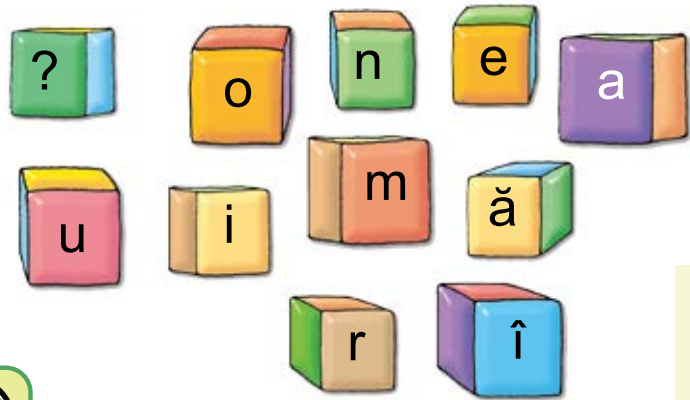
ra-mă
ramă

ca-nă
cană

cremă
marcă
ceramică
cioară

circ
cine
rac
ceai

macara
cerc
ce
armă

Cioara și ursul

Cioara: Tot te-aud că
mori și mori!

Da tu umbli după flori.

Ursul: Ia să-mi spui,
că șezi pe cracă:

Nu se vede vreo prisacă?

(Constantin Dragomir)

a	m
ă	r
â	n
e	c
o	
i	
î	
u	

Cioara e nea□ră.

Ea are cremă.

Crema e a□□ă.

Bravo!

Mircea: Ricu, eu iau cercu□.

Ricu: Eu iau min□ea.

Mircea: ...

ia ? iau

Căluțul

[l]

a
ă
e
u
i
î

L

a
ă
e
u
i
â

lac	1	cal
leu	2	loc
mal	3	miel
luni	4	lună

Ll

loc leu

lac luni

leac cal

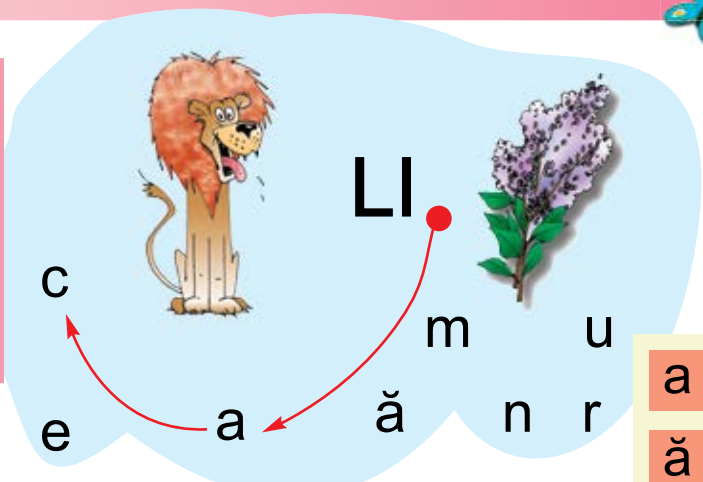

lacrimă

lăcrimioară

lună	lac	leu	lucru
luni	loc	lămâie	linie

LI
c m u
e a ă n r

a	m
ă	r
â	n
e	c
o	l
i	
î	
u	

Am fost la menajerie
Și văd fiare – la vreo mie.

Mă apropii de o cușcă,
Stă în ea un leu grozav,
Îi vâr mâna –

Nu mi-o mușcă,
Ci mi-o ia la lins, de praf...
(Petru Cărare)

Licu: Un leu!
Alina: Aoleu-u-u!

...

Lucica și Elena
□e ui□ă la lună.

– Luna e mare?
– Luna e mare.
– ...

Bravo!

Alege !

● A□i e ... (luni? lună?), iar
mâine e ... (mar□i? mar□ie?).

● Liliacul ... (1? 2?) mănâncă

1

2

● Leul (✓1? 2?) are coa□a lun□ă.

Completez
corect.

✓

1

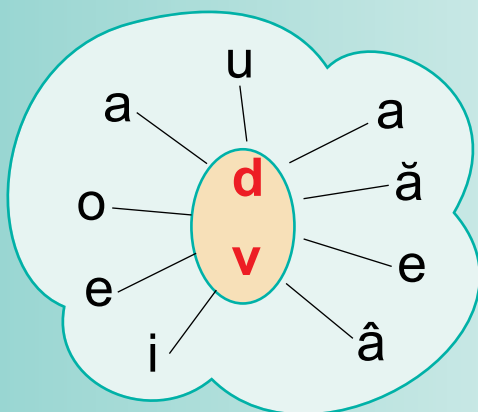

2

În pădure

[d] [v]

vine 1 vara
iată 2 codrul
vreau 3 dulciuri
nucă 4 verde
Dinu 5 doarme

vioară

viorea

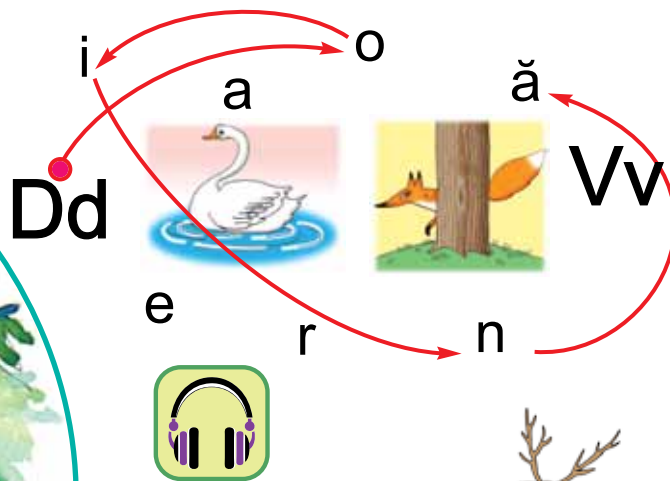
doare	vară	voi
râde	verde	noi
vine	vreau	doi

Elena vrea dulciuri.
Vica vede un ied.
Doru doarme ☐ e divan.

D d V v

doare codru

râde vreau

a	m
ă	r
â	n
e	c
o	l
i	d
î	v
u	

Iedul vesel

- Iedule, de unde vii?
- Vin din codru, dragi copii.
- Ce-ai făcut în codrul des?
- Niște coarne am ales.
- Dă-ne, iedule, și nouă,
- Că tu ai de-acuma două...

(Vasile Romanciuc)

doi

divan

Dinu cântă o doină.
Vera are un divan.

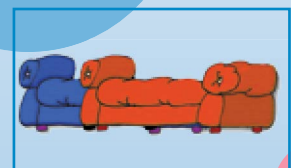
- Radu, de unde vii ?
- Am cumărașori vii.
- Ne dai și nouă?
- Nu, am numai nouă.
- ...

Bravo!

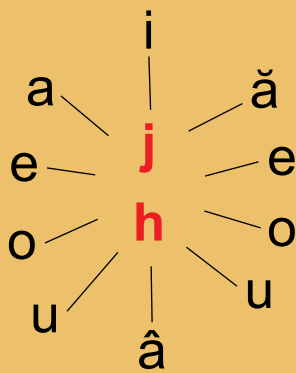
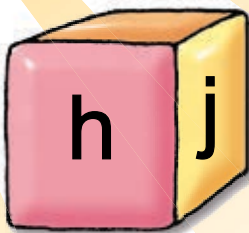

? Doi ?
Două ?

La horă

[h] [j]

Hâi la

- joc
- joacă
- horă
- mare
- Horia
- Cahul

havu□

har□ă

Jj Hh

joi cojoc

harnic haine

jucării

joi

miraj

cojoc

horă

haine

lojă

harnic

joc

v r a c

Jj

ă m o i d e

Hh

a	m
ă	r
â	n
e	c
o	l
i	d
î	v
u	j
	h

- Maria, hai la joc!
- Cu □lăcere, Horia.
- E mare hora?
- E mare...

Maria este harnică.
 Horia e în joc.
 _____ .
 Nicolae vine joi de la mare.

Bravo!

Ghici !

Harnică ca o ...
 Cine ne spune povești?

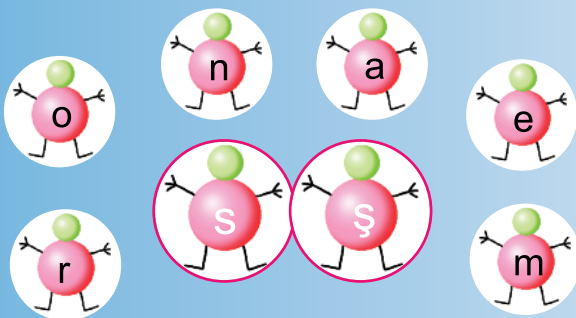
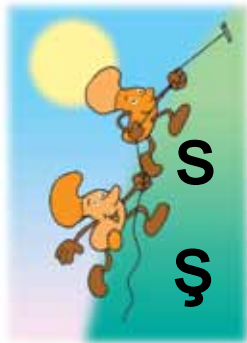
...

(Grigore Vieru)

La școală

[s] [ș]

urs	suc
ca • să	masă • casă
ma • să	soare • școală
șa • se	sus • sanie
coa • se	Sandu • scrie

s□ilou

urs

școală	vesélă	jos
scoală	véselă	sus
suc	casă	scrie
șosea	masă	salam

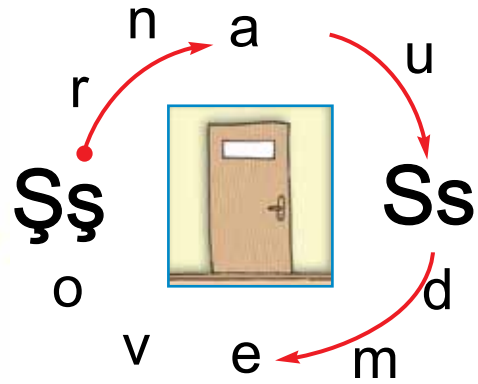

Ș□e□an
cel Mare

Ș ș

soare mare

mașină nouă

Ce fac la şcoală?

Acolo eu desene , ,
scriu, danse , ac sport.
La ore sun numai
şi .

La recrea ie ne jucăm,
aler ăm, mâncăm.

Bravo!

Tata e acasă.
?.. e acasă.
Sora e acasă.
S ăm la masă.

(Grigore Vieru)

ş er ar

să un

şase

Sandu e elev.
El e harnic.
Hai la şcoală.

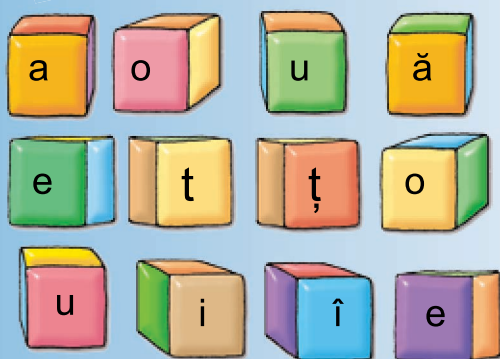
Sanda sare coarda.
Şi ursul sare coarda.
Ursul e vesel.

a	m
ă	r
â	n
e	c
o	l
i	d
î	v
u	j
	h
	s
	ş

Gospodinele

[t] [ț]

ta - ta
toam - nă
ca - iet
tar - tă

cățel

ti□ru

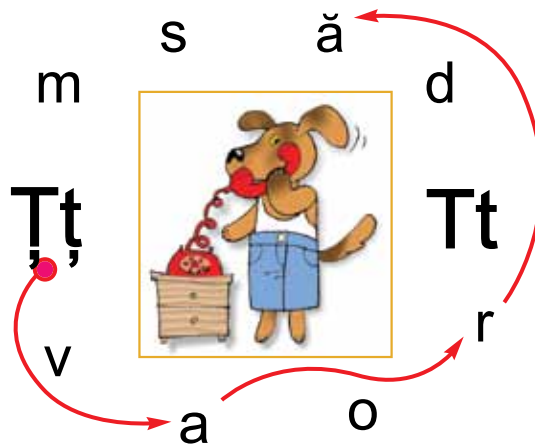
tată
tăticu

mulțumesc
mulțumit

cântă
cânte
cântăreț

Tt Țț
țară teatru
mulțumesc

Anuța taie ața.

Ce are Anuța?

Ce taie ea?

Ce coase Anuța?

Dimineața le îmbrac,
larna vesel le dezbrac.
Cu ele mă încălzesc,
Despre ce eu vă vorbesc?

(Hainele)

Sănduța e o mică cântăreață.
Cântăreața cântă
un cântec. Cântecul este
minunat. Oamenii ascultă
și a□laudă. Sănduța este
mulțumită. Ea are multe

Bravo!

Reține !

s – ș t – ț

Băiat frumos – băieți frumoși.

băiat atent – ?

băiat curat – ?

băiat curios – ?

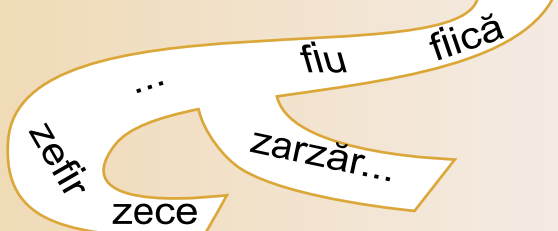
a	m
ă	r
â	n
e	c
o	l
i	d
î	v
u	j
	h
	s
	ș
	t
	ț

Ziua de naștere

[z] [f]

Z a o ă i î e u
za zo ză zi zî ze zu
F fa fo fă fi fî fe fu

Zum-zum-zum,
zum-zum-zum,
Bună ziua, zarzăr bun!

(☐r. Vieru)

zi de naștere

zi

zece

familie

frate

mamă

soră

tată

fată

bunici

băiat

fiu

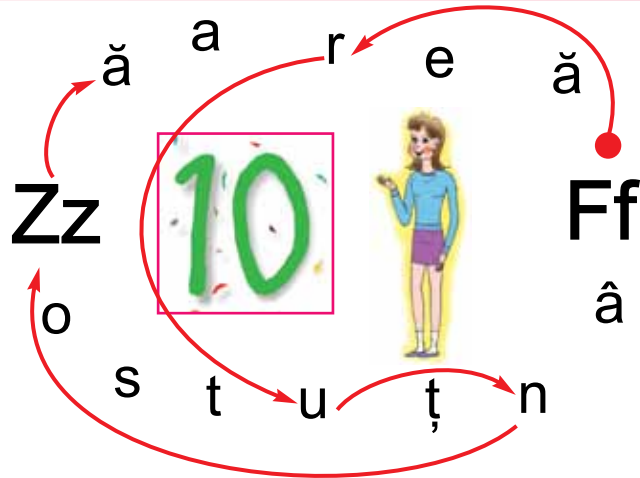
fică

nene

tanti

mătușă

Zz Ff familie
zi de naștere

a	m
ă	r
â	n
e	c
o	l
i	d
î	v
u	j
	h
	s
	ș
	t
	ț
	f
	z

Când zâmbește fata,
Soarele răsare.

O alintă tata:
Floarea tatei, floare.

(Emilia Plugaru)

Sora

Am o soră mică-mică,
Gura ei – o floriceică.
Ea nu știe să vorbească,
Știe numai să zâmbească.

(Grigore Vieru)

Bravo!

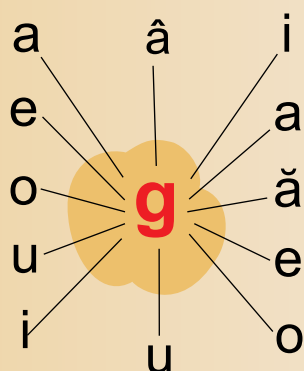
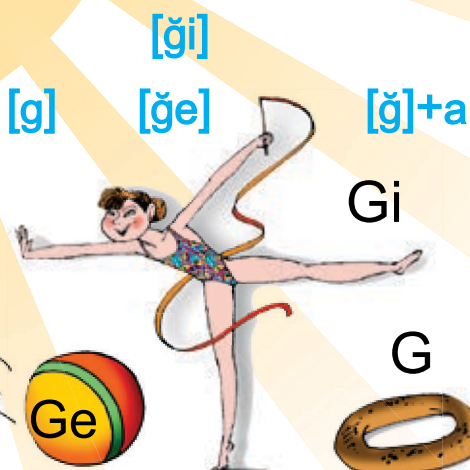
Povestește !

- Bună ziua, Vlad!
- Noroc, Dan!
- Te felicit cu ocazia zilei tale de naștere. La mulți ani!
- Mulțumesc. ...

Primăvara

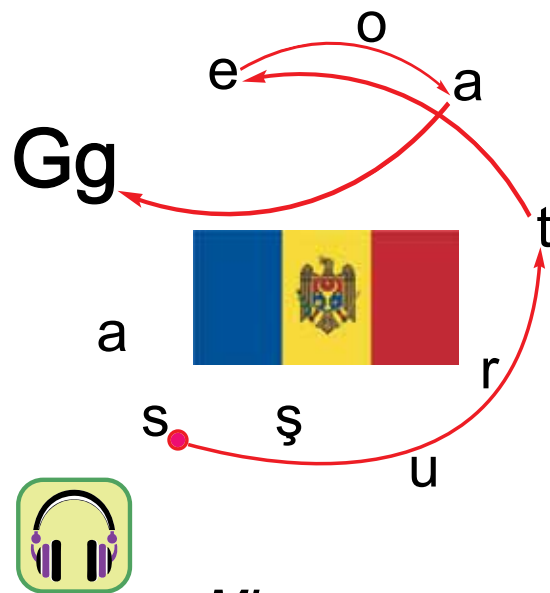
ri	•	glă
stri	•	gă
lin	•	gură
gea	•	măn
geaman	•	tan

gimnast
gimnastică
gimnaziu
gigant
giuvaier
gingaș
crengi

Bunicul e grădinar. George
mare învață la facultatea

Yg ge gi
steag șterge
gingaș geniu

Mingea

Mingea este colorată.
 Partea mea e galbenă,
 Partea ta albastră.
 Însă mingea,
 Însă mingea
 e a noastră!

(Grigore Vieru)

Bravo!

Știi?

general
 creangă
 covrig
 geolog
 moșneag
 minge

– generali
 – crengi
 – ?
 – ?
 – ?
 – ?

grădină
 grădinar
 gură
 galben
 gustos
 pregătește
 se grăbește

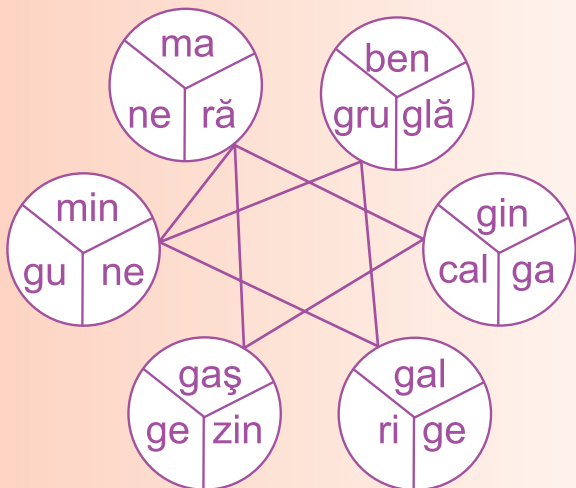
geniu
 geolog
 geografie
 general
 geam
 geamantan
 geamăn

Învăță la gimnaziu. Fratele mai
 de geografie. Eu voi fi geolog.

a	m
ă	r
â	n
e	c
o	l
i	d
î	v
u	j
	h
	s
	ș
	t
	ț
	f
	z
	g

Grijile mamei

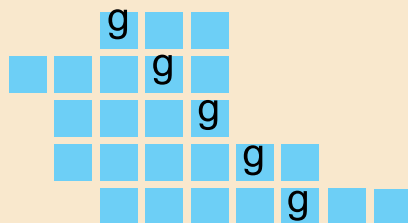
Ge g gi

– Doamnă, dă-mi cinci ouă de la găini negre, o rugă un om pe vânzătoare.
Femeia îl privi mirată și zise:
– Alegeți, dacă puteți.
Omul a ales ouăle cele mai mari, a plătit și a plecat.

□ lânge
șterge
ninge
merge
se gră□ește

ger
frig
friguros
Germania
geantă

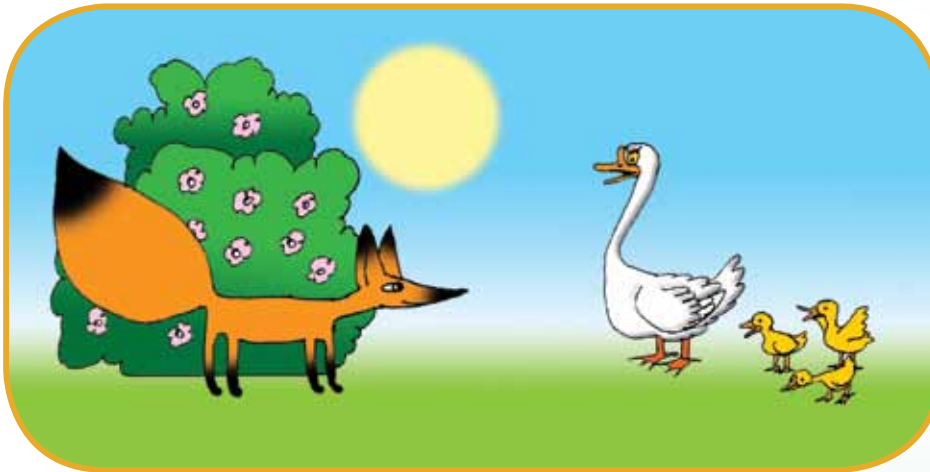

Gâsca

Gâscă, gâscă, ga-ga-ga,
Ce tot strigi, nu mai striga,
Că te-aude vulpea rea
Și-o să vină să te ia!

(Grigore Vieru)

E seară. Geta se spală, se șterge
cu ștergarul și se culcă.

– Noa□te □ună, Geta! Somn
ușor!

– Mulțumesc, mamă.

– Visuri □lăcute!

Bravo!

Tradu (în scris)!

Мяч – ...

снежинка – ...

идёт снег – ...

мороз – ...

гусь – ...

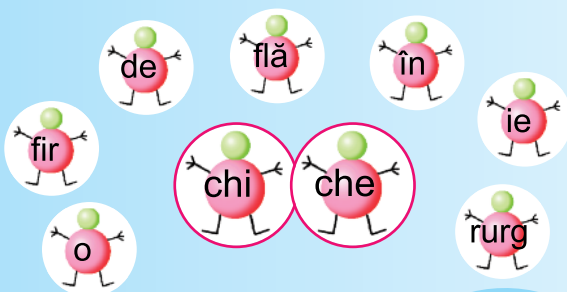
Родика читает книгу

Иона Крянгэ –

a	m
ă	r
â	n
e	c
o	l
i	d
î	v
u	j
	h
	s
	ș
	t
	ț
	f
	z
	g
	ge
	gi

Profesiile

[k'] + a, o, u [k'i] [k'e] [k'] + a

Închide (ce?) ochii
gura
...

Deschide (ce?) ușa
fereastra
...

Cheltuiește (ce?) bani
vreme
...

Unde nu intră soarele prin fereastră,
intră medicul pe ușa.

Chirurg

Croitor

Cântăreț

Manichiuristă

Frizeriță

ochi ochelari

croitor

chitară
chitarist

chirurg
chirurgie

chi che chiflă cheie
chefir cheltuiește

Vânzătoare

Brutar

Stomatolog

Floristă

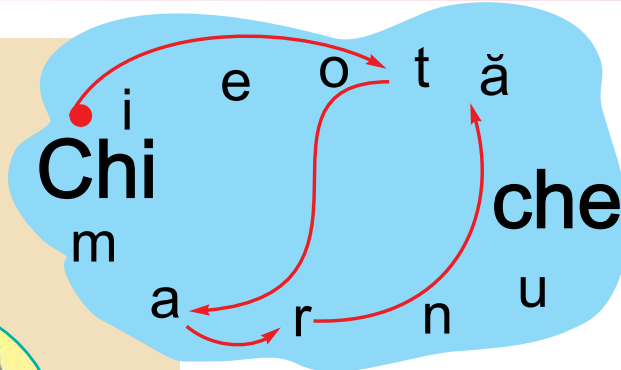
uchet

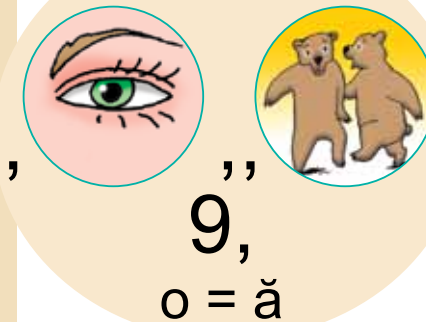
chirituri

La Chișinău

Mă numesc Chiril. Eu locuiesc în satul Chircăiești. Duminică eu am fost cu fratele mai mare la Chișinău. La Chișinău am văzut Piața Marii Adunări Naționale, monumentul lui Ștefan cel Mare. Am mers și la circ. Mi-au plăcut mult urșii și elefanții.

Rebus

? □ □ □ □ □ □ □ □

Bravo!

Tanti Felicia Dochița

Ce face?
Ce fac?

Ordonez corect
cuvintele.

Dochița coase
o rochiță.

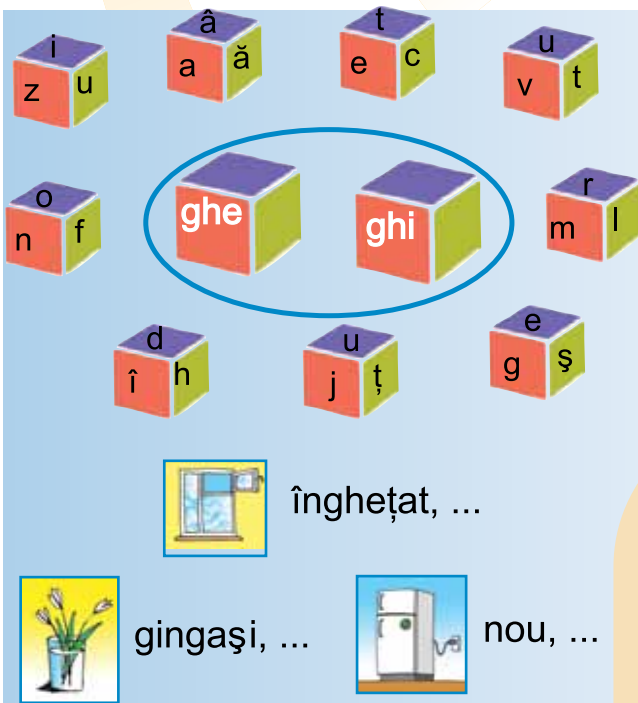

a	m	che
ă	r	chi
â	n	
e	c	
o	l	
i	d	
î	v	
u	j	
	h	
	s	
	ș	
	t	
	ț	
	f	
	z	
	g	
	ge	
	gi	

La medic

[g'e] [g'i]
[g'] + a, o

ghe ghi

gheață

ghețar

ghiocei
gingaș
gherghină
galben
ghicitoare
anghină

ghiozdan
frigider
inginer
Angela
geam
negru

ghi ghe
ghici ghem
anghină

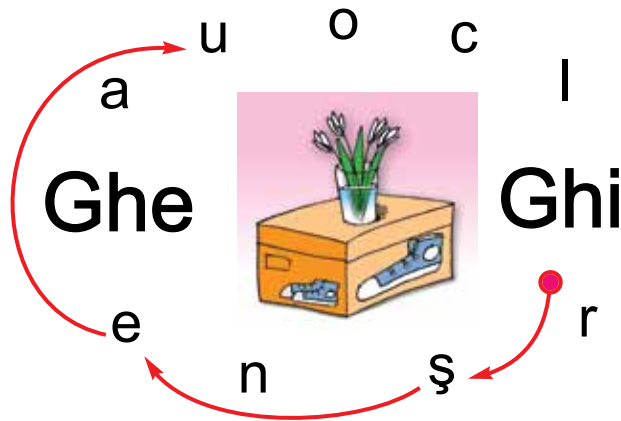
Mă doare
capul

Mă doare
gâtul

Mă doare
burta

Mă dor
urechile

Grăurașul

Grăurașul a mâncat
Un grăunte înghețat.
Și tot strigă ziua toată:
– Am mâncat o !

(Grigore Vieru)

ghețuș

înghețată

Bravo!

Știi ?

frig —→ frigider

gheață —→ .?.

ghici —→ .?.

.?. ← ochelari

.?. ← chitarist

Intră, soare!

Unchiul Gheorghe a răcit. Zice
că are anghină. A venit medicul.

– Să vedem. Deschideți gura.

Vă doare gâtul?

– Da. Și tușesc. Am mâncat înghețată.

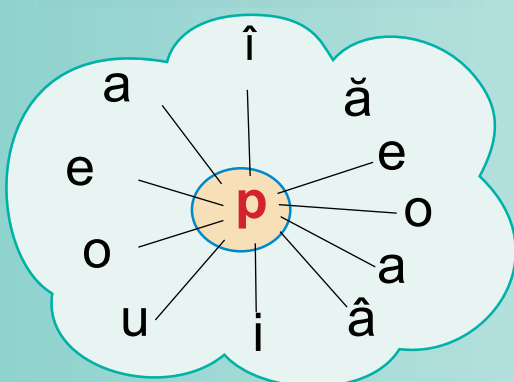
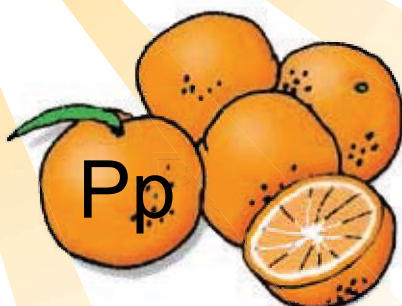
– Luați rețeta. Fiți sănătos!

– Mulțumesc.

După ciuperci

[p]

patru

pe 1 nar

pi 2 cior

pâi 3 ne

prie 4 ten

ciuperci

parfum

Pp pace

părinți pâine

pământ patrie

păpușă

oaspeți

plouă

prinde

Poftă □ună!

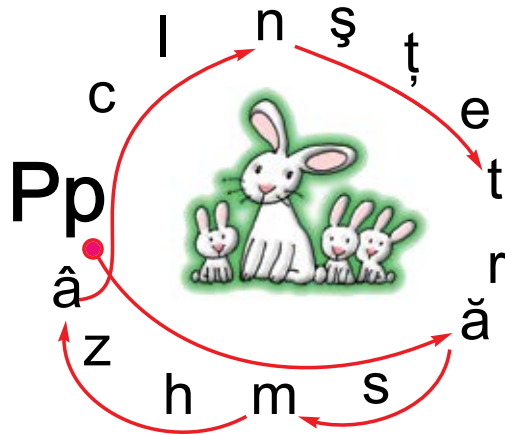
patrie

pro□lemă

pregătește

picio

Cu plăcere!

Baladă

Cât trăim pe-acest pământ
 Mai avem un lucru sfânt:
 O câmpie, un sat natal,
 O clopotniță pe deal...
 Cât avem o țară sfântă
 Și un nai, care mai cântă,
 Cât părinții vii ne sânt –
 Mai există ceva sfânt.

(Nicolae Dabija)

clopotniță clopoțel pateuri

În pădure

Patricia merge cu părinții
 la pădure. Ei caută ciuperci.
 Se odihnesc într-o poiană.
 Ei mănâncă pateuri, plăcinte.
 Mănâncă și păpușa Patriciei.

Bravo!

Dialoghează !

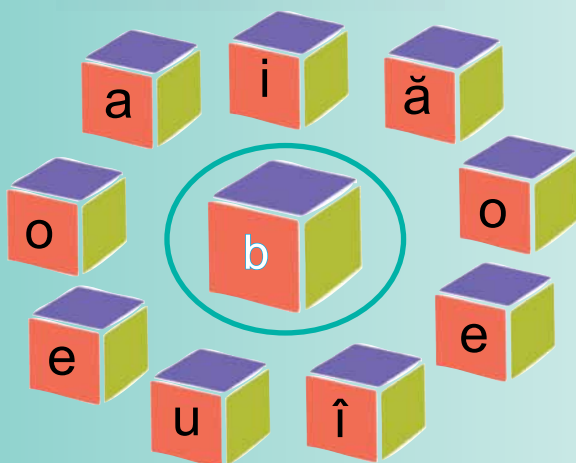
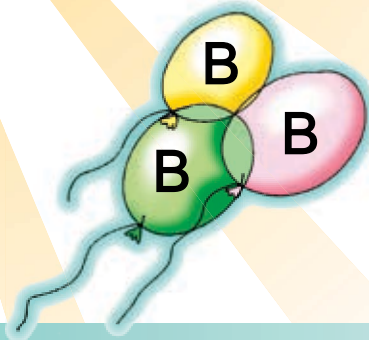
- Pavel, ia struguri.
- ...
- Îți plac?
- ..., Petrică. Ia portocale.
- ...

a	m	che
ă	r	chi
â	n	ghe
e	c	ghi
o	l	p
i	d	
î	v	
u	j	
	h	
	s	
	ș	
	t	
	ț	
	f	
	z	
	g	
	ge	
	gi	

Vine toamna

[b]

bine

bun 1 bună

brad 2 balon

baie 3 bate

băiat 4 bunici

cuburi

galben

bunici

băieți

umbrele

albastru

tobe

sâmbătă

a îmbrăca

bolnav

a întreba

a se bucura

a vorbi

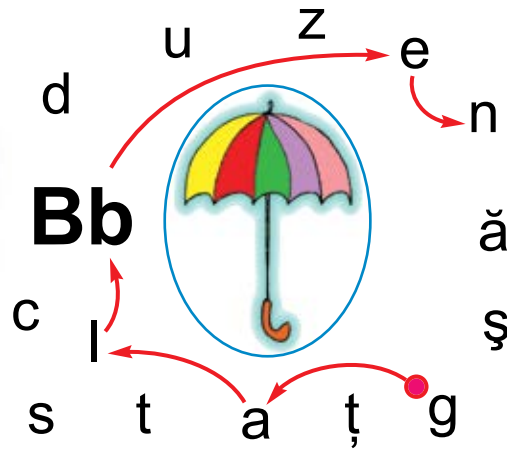
bătrâni

a trebui

barbă

B b bucurie

vorbește întreabă

Ploaia

Plouă. De ieri, de alaltăieri plouă.
De duminică, de sâmbătă, de vineri, de joi,
de miercuri ... plouă. Mama și tata zic:
– Ploaie ciobănească.

Iar Dumitrița nu zice nimic. Ea se uită cum
cad picăturile: de sus în jos, de jos
în sus, de la stânga... . Și începe Dumitrița
să cânte un cântec despre ploaie ...

(După Dumitru Matcovschi)

- Bună ziua!
- Bună ziua, nepoțele.
- Sănătoși?
- Mulțumim, sănătoși. Ne bucurăm că ai venit. Intră.
- Mulțumesc.
- Vrei să bei un ceai?
- ...

Bravo!

Completează !

Dulce-dulce cum e poama
Cine coace pâinea?...
Cine sunt bătrâni ca nucii
Și ne spun povești?...

(Grigore Vieru)

a	m	che
ă	r	chi
â	n	ghe
e	c	ghi
o	l	p
i	d	b
î	v	
u	j	
	h	
	s	
	ș	
	t	
	ț	
	f	
	z	
	g	
	ge	
	gi	

În excursie

l
Kk

ă

a

p

e

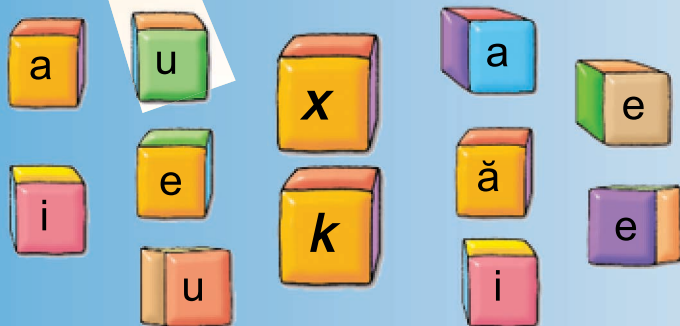
r

m

z

t

Xx

text

exa 1 men
expo 2 nat
kilo 3 gram
kilo 4 metru

Alexandru

[ks]

expediție
expert
Xenia
examen
exemplar

Kiev
kilo□att
kilogram
kilometru
ki□i

[gz]

X x K k

expert exercițiu

koala karate

[k] [k'] + e, i
[ks] [gz]

a	m	che
ă	r	chi
â	n	ghe
e	c	ghi
o	l	p
i	d	b
î	v	k
u	j	x

h

s

ș

t

ț

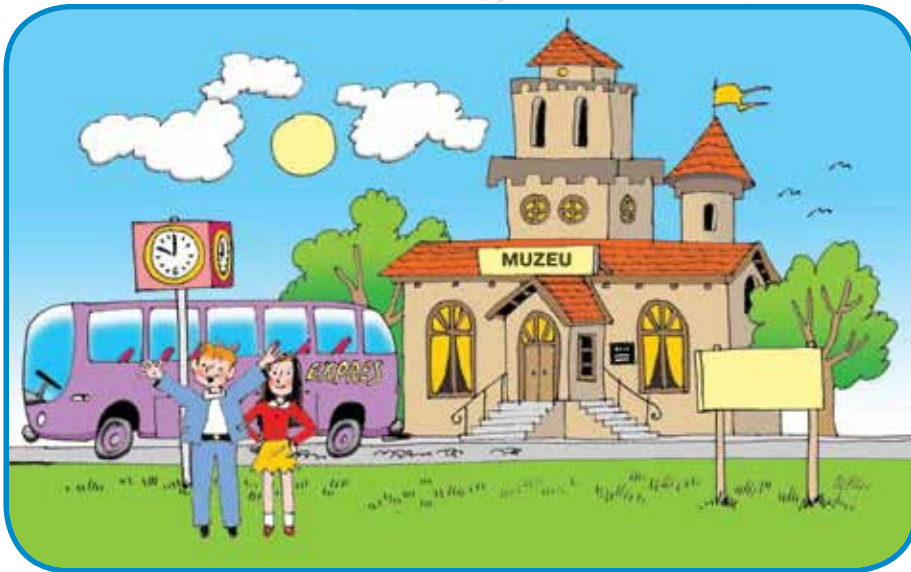
f

z

g

ge

gi

kiwi

În excursie

La ora 9.00 fix, Xenia și Alexei s-au întâlnit la școală cu colegii. Ei merg în excursie la muzeu. Ei pleacă cu un autobuz expres. La muzeu sunt multe exponate interesante.

koala

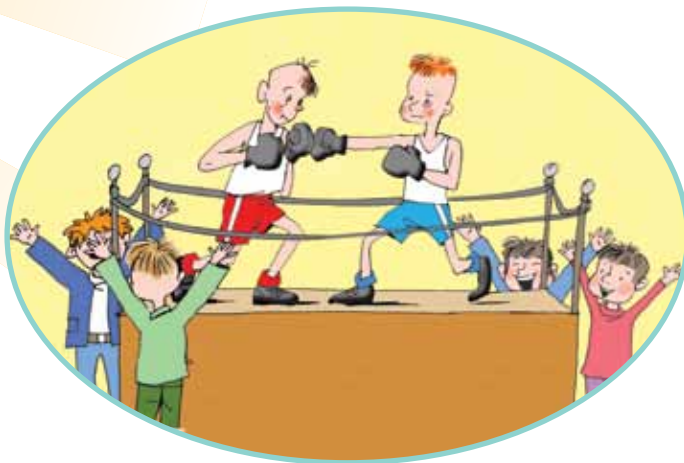
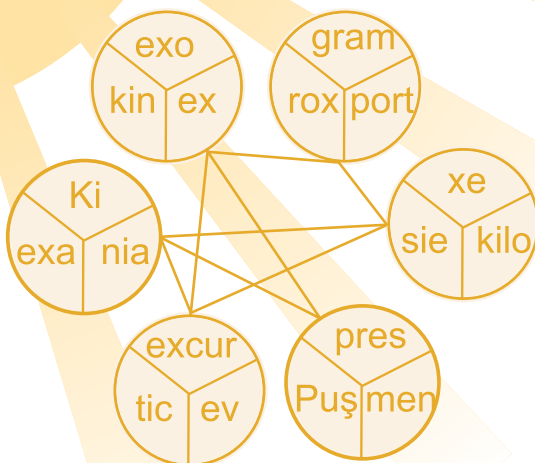
Bravo!

Continuă !

- Bună ziua!
- Bună ziua!
- Cum te numești?
- Alexandra.
- Ce dorești, Alexandra?
- Două kilograme de ..., ...
- ...

Lecția preferată, matematica

A merge cu ...

...

...

A cumpăra ...

...

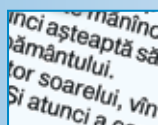
...

A scrie ...

...

...

Problema

Maxim a venit la Alexandra.
Alexandra își face
lecțiile.

- Ce faci, Sanda?
 - o întreabă Maxim.
 - Rezolv o problemă.
 - Citește-o, te rog.
- Alexandra citește:

x-[ks]

excursie
xerox
excavator

kilo□att
kilometru
kilogram

x-[gz]

exercițiu
examen
exemplar

Ceaikovski
Chișinău
Kiev

Rebus

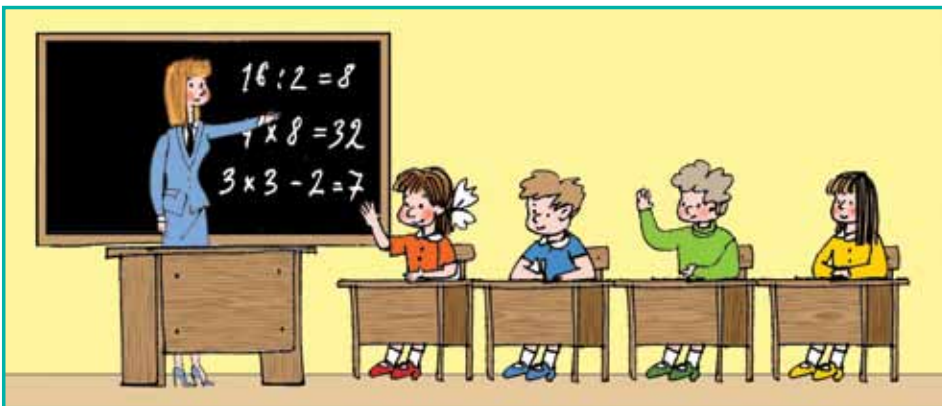
WI = LO

N = M

'''

? □ □ □ □ □ □ □ □

Bravo!

Continuă !

Un băiat, Chiril,
a cumpărat 2 kilograme
de portocale, iar fratele
său, Gicu, 3 kilograme de
mere. Câte kilograme de
fructe au cumpărat ei?
Știi răspunsul, Maxim?
– Desigur.
– Dar voi, copii? ...

- Cât am cheltuit?
- Noi am cheltuit .?..
- Câte kilograme ai?
- Eu am .?..

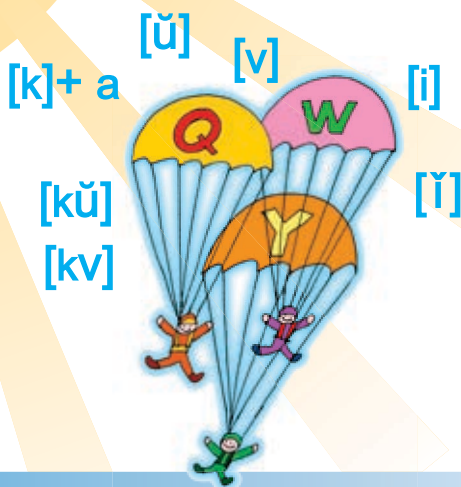
- Câți kilometri sunt până la Tighina?
- Până la Tighina sunt .?..

Răspund corect.

50 km

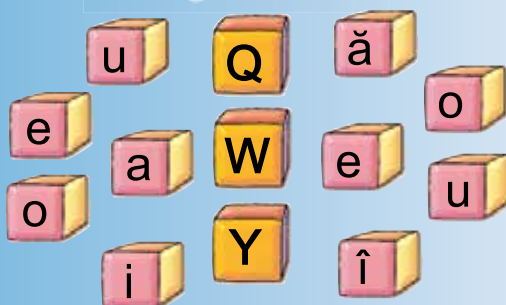

În jurul lumii

NEW YORK

WASHINGTON

kilo

...

watt

...

Q q W w Y y
 Qatar Ottawa
 Yemen

watt

wattsecundă

hobby

washingtonez

yoga

week-end

sequoia

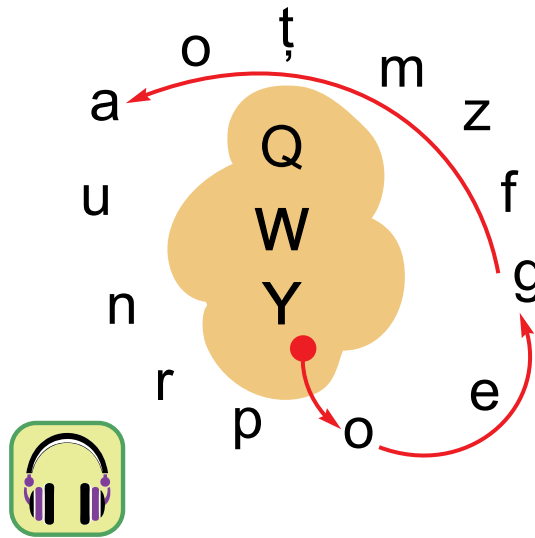
Paraguay

Mexic

Watson

Yemen

Malaysia

Copiii planetei Pământ

Ni-i globul o mândră grădină,
Cu pomii frumos înflorind,
Se scaldă în zări de lumină
Planeta pe nume Pământ.

.....
Trăiască în pace copiii
Planetei pe nume Pământ!

(Aurel Ciocanu)

- Watson, noroc!
- Noroc!
- Unde ai fost în vacanță?
- Am fost în America, la Washington, New York ...
- Ți-a plăcut?
- O, da! A fost OK!

Bravo!

Cum e corect ?

Chiev	?	Kiev
yoga	?	ioga
chilovat	?	kilowatt
Kișinău	?	Chișinău

a	m	che
ă	r	chi
â	n	ghe
e	c	ghi
o	l	p
i	d	b
î	v	k
u	j	x
	h	q
	s	w
	ș	y
	t	
	ț	
	f	
	z	
	g	
	ge	
	gi	

Omul harnic

Omul harnic

Dintr-o prună crește-un prun,
Din alună – un alun,
Dintr-o ghindă – un stejar,
Din arțar – tot un arțar.
Dintr-o nucă nuc răsare,
Drumul crește din cărare,
Din izvor – fântâna, râul,
Iar din bob răsare grâul.
– Omul harnic din ce crește?
– Din copilul ce muncește.

(Constantin Dragomir)

*Mama face
curățenie.*

*Fetița
plantează flori.*

*Mergem
la bunici.*

Învață de la nufăr să fii mereu curat.

Învață de la greier când singur ești să cânti.

Învață de la miel să ai blândețea sa.

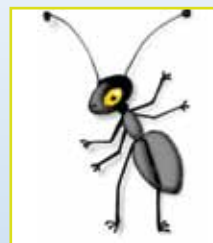
Băieții plantează un pom.

Fratele mai mare taie lemne.
Eu îl ajut.

Oamenii recoltează grâul.

Harnic
ca o furnică.

Învață la tinerețe, ca să știi la bătrânețe.
Cine se scoală mai dimineață, mai departe ajunge.
Învață de la păsări să fii mereu în zbor.

ALFABETUL

A a *Aa* **Ă ă** *Ăă* **Â â** *Ââ*

2

B b *Bb* **C c** *Cc* **D d** *Dd*

E e *Ee* **F f** *Ff* **G g** *Gg*

H h *Hh* **I i** *Ii* **Î î** *Îî*

J j *Jj* **K k** *Kk* **L l** *Ll*

M m Mm

N n Nn

O o Oo

P p Pp

Q q Qq

R r Rr

S s Ss

Ş ş Şş

T t Tt

Ť ť Ťť

U u Uu

V v Vv

W w Ww

X x Xx

Y y Yy

10

Z z Zz

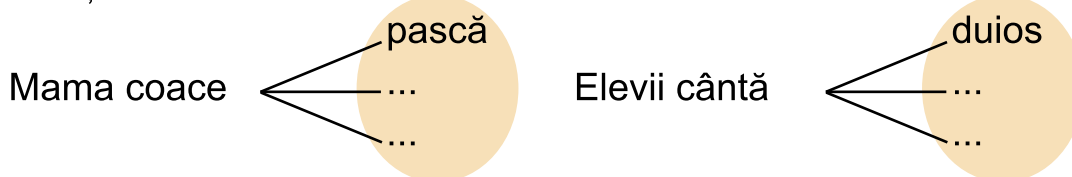
Mulțumim pentru pace

1. Citiți.

Pace, pâine, fluier, copii, cântă.

Pâine albă, fluier nou, copii veseli, a cânta duios.

2. Continuați.

3. Citiți poezia. De ce sunt mulțumiți copiii?

Mulțumim pentru pace

Mama pâine albă coace,
Noi zburdăm voios.

Pentru pace, pentru pace
Mulțumim frumos!

Tata fluier ne face,
Noi cântăm duios.
Pentru pace, pentru pace
Mulțumim frumos!

(Grigore Vieru)

Vocabular

pace – мир

coace – печёт

duios – с нежностью

zburdăm voios – весело резвимся

fluier –

a. Ce face mama?

b. Ce face tata? Citiți.

c. Ce fac copiii?

d. Cum îl cheamă pe tatăl tău?

e. Dar pe mama ta?

f. Ai frați, surori? Cum îi cheamă?

4. Examinați desenele. Construiți propoziții care să răspundă la întrebările date.

Ce face...?
Что делает...?

Ce face...?
Что делает...?

Ce fac...?
Что делаю...?
Что делают...?

Să vorbim corect!

Ce face? Bunica **coace** plăcinte.
Bunicul **face** un fluier.

Ce fac? Eu/bunicile **coc** pâine.
Eu/bunicii **fac** fluier.

- 4.1. Improvizați dialoguri după imagini (la alegere).

Concurs!

Cine scrie cele mai multe întrebări după una din imagini timp de cinci minute (*ce face? unde? când? cine? ce?*) ?

5. Răspundeți la întrebări.

1) Ce face profesorul?

2) Ce fac dansatorii?

3) Ce fac frații tăi?

4) Ce faci tu?

6. Completați despre familia voastră.

- De obicei bunica (ce face?)
- În zilele de sărbătoare bunicii (ce fac?)
- Seara mama (ce face?)
- Duminica părinții (ce fac?)
- Sâmbăta, noi, copiii, (ce facem?)

7. Puneți întrebări.

- 1) Copiii cântă. 2) Părinții lucrează. 3) Sora mea se joacă.
4) Fratele meu, Andrieș, desenează. 5) Sora mai mică doarme.

8. Povestiți după desenele de la exercițiul 4.

8.1. Realizați, în echipe, un poster la tema: *Ce face sâmbăta o familie unită?*
Folosiți desene personale, fotografii, imagini. Prezentați posterele, comentați succint.

9. Cum e corect?

a) Mama ... citesc citește citim

b) Tata ... muncește muncesc muncim

c) Fratele mai mare ... dorm dormiți doarme

10. Citiți cu colegul. Continuați dialogul.

- Viorel, ce faci?
– Citesc.
– Ce citești?
– O poezie de Grigore Vieru.
– Poezia e frumoasă?
– ...

11. Citiți gluma. Examinați atent desenul.

Zâmbiți

- Nătălița, ce faci?
– Citesc.

11.1. V-a plăcut răspunsul fetei / Nătăliței? De ce?

11.2. Admitem că această fetiță e surioara ta. Povestește despre ea:
cum o cheamă, câți ani are, ce face de obicei ș.a.

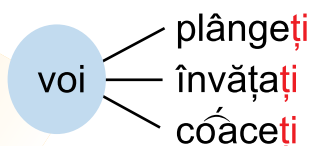
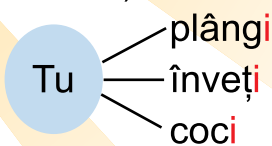

Prietenii

1. Citiți. Alcătuiți propoziții.

Prieteni buni, fetiță cuminte, durere mare, fluier nou, cântec duios.

2. Rețineți (запомните)!

2.1. Dar eu (ce fac?) ...?

Dar noi (ce facem?) ...?

3. Citiți. Spuneți de ce plânge Luminița.

Prietenii

- Ce faceți aici?
- Nu vezi? Plângem...
- De ce plângeți?
- Cornel s-a lovit la picior.
- Bine-bine, Cornel s-a lovit. Dar tu, Luminiță, de ce plângi?
- Ca să-i treacă mai repede durerea...

(Constantin Dragomir)

Vocabular

plânge – ant.: râde

s-a lovit (la picior) – ударился

să-i treacă durerea – чтобы боль прошла

mai repede – быстрее

Ce face Cornel? Dar ce face Luminița? De ce plânge Cornel?

4. Citiți textul pe roluri.

4.1. Intitulați textul.

4.2. Înscenați-l.

5. Alcătuiți propoziții și povestioare după imagini.

Ce faci?..

Что делаешь?...

Ce faceți?..

Что делаете?...

Să vorbim corect!

Ce faci? Eu **patinez**.
Eu **îmbrac** paltonul.

Ce faceți? (facem) Noi **facem** un om de zăpadă.
Noi **ne îmbrăcăm**.

6. Completați textul. Scrieți verbele la timpul prezent (настоящее время).

1) Eu (a avea) ... un prieten, Sergiu. 2) Sergiu (a fi) din Ungheni.

3) Sergiu (a învăța) ... în clasa a treia. 4) El (a practica) ... înotul și șahul. Lui Sergiu îi (a plăcea + a citi) ... cărți despre Harry Potter.

5) Duminica noi (a merge) ... împreună la grădina botanică.

6) Ne (a bucura) ... că suntem prieteni.

6.1. Povestiți despre prietenul vostru, prietena voastră, folosind modelul de mai sus.

7. Dialogați.

CE FĂCI?

...

a.

– Alo, Cornel?! Ce faci?
– Mă îmbrac. Vreau să ies afară.
Dar tu, Nicu, ce faci?
– Și eu ...

CE AI FĂCUT?

...

b.

– Alo, Ana, unde ai fost?
– Afară. M-am jucat cu Danu.
– Ce ați făcut?
– Am patinat, ...

8. Dialogați cu colegul / colega de bancă despre jocurile voastre de ieri: unde v-ați jucat, cu cine, ce ați făcut ș.a.

Concurs!

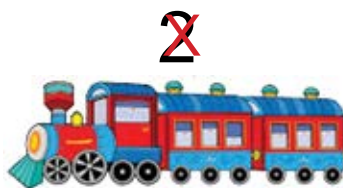

Cine e mai isteț?

Ce cuvânt se ascunde în acest rebus?

” ” ”

Prietenul meu

1. Alcătuiți propoziții.

Noapte geroasă, pământ înghețat, mănuși calde, prieten bun.

2. Rețineți!

mână

mănușă

3. Continuați.

Gheață → a îngheța → ...

4. Citiți textul. Intitulați-l (озаглавьте его).

De ieri nu ninge. Dar afară e ger.

Pământul a înghețat. Georgel a ieșit din casă. Mama îl ajunge din urmă.

– Georgel, ai uitat mănușile, zice mama.

la mănușile să nu îngheți la mâini.

Pe drum Georgel a întâlnit-o pe

Georgeta. Ea tremura de frig.

– Eu am două mănuși, zice Georgel. Și îi dă o mănușă Georgetei...

(După Gr. Vieru, Sp. Vangheli)

Vocabular

pământul – земля

tremura de frig – дрожала от холода

ai uitat – забыл

îl ajunge din urmă – догоняет его

Cum este timpul? Cine iese din casă? Ce a uitat Georgel?

Cine l-a ajuns din urmă? Ce i-a dat mama lui Georgel?

Pe cine (кого?) a întâlnit Georgel? Ce a făcut el? De ce?

5. Continuați textul. Ce a spus Georgeta?

6. Spuneți cum este Georgel. Argumentați cu ajutorul textului.

frumos

bun

atent

înalt

grijuliu

amabil

harnic

ascultător

7. Povestiți despre iarnă în perechi

(unii la timpul prezent, alții la timpul trecut).

ninge
a nins

este
a fost

iarnă

se dă
s-a dat > cu sania

om de zăpadă

8. Citiți. Improvizați dialoguri la telefon.

- Alo, Georgel?
- Da, eu sunt, Georgeta.
- Îți mulțumesc, Georgel. Tu mi-ai dat mănuașă ta. Ești foarte atent.
- Mulțumesc. Măine mergem la săniuș?
- Mergem.
- Bine. Pe mâine! Ia-ți mănuașile!...

Să vorbim corect!

Cine? < Licu o telefonează pe Angela.
Olguța îl telefonează pe bunicul.

Pe cine? < Tata o telefonează pe sora lui.
Fratele îl telefonează pe lăcătuș.

Cine...?
Pe cine...?

9. La telefon. Modificați situațiile.

- Andrei, ajută-mă!
- Ce s-a întâmplat?
- A căzut o fetiță. Plânge.
Nu poate merge.
- Eu telefonez la 112.
- Bine, mai repede!
Eu telefonez părinților.
- ...

10. Improvizați dialoguri similare.

– Alo! Andrei?	– Alo! Familia Barbu?
– Sunt eu, mamă.	– Da, vă ascult.
– Ești la școală?	– Pot să vorbesc cu Petrică?
– Da, revin acasă peste o oră.	– Desigur. Așteaptă.
– Te aștept.	– Mulțumesc.

Concurs!

Cine e mai isteț?

Examinați atent desenul (pag. 94, jos). Ce îi lipsește omului de zăpadă?
Unde este nasul-morcov? Desenați un morcov sau un om de zăpadă. Prezentați desenul.

Iarna

1. Alcătuiți propoziții.

Săniuță nouă, elevi voioși, iarnă frumoasă, mănuși calde, prieteni buni, părinți iubitori.

2. Fiți atenți!

sanie

săniuță

mână

mănuță

3. Citiți poezia. Cum sunt copiii?

zăpadă

nea

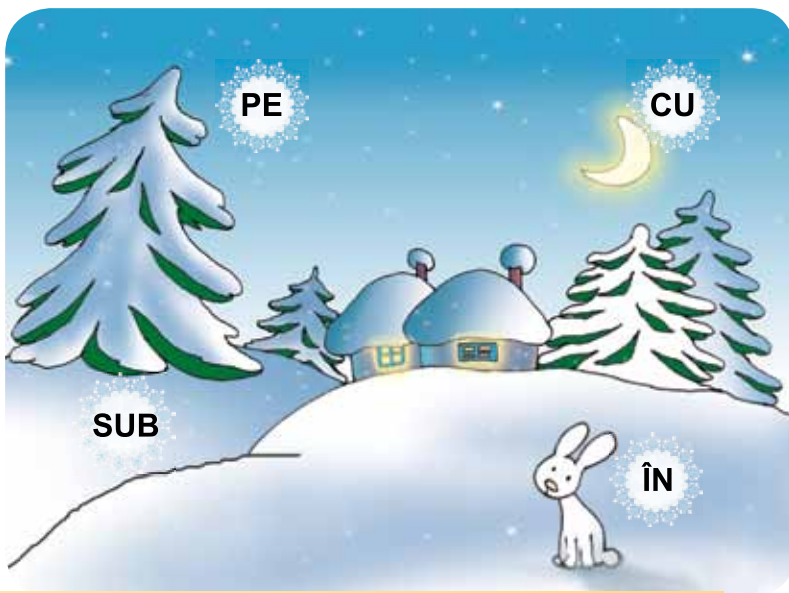
omăt

Săniuța

Neaua peste tot s-a pus,
A venit iarna, drăguța,
Hai, băieți, **pe** deal **în** sus,
Să ne dăm **cu** săniuța.

Câte unul, câte doi,
Ne suim **în** sănioară,
Fără cai și fără boi
Săniuța fuge ... zboară...

(George Coșbuc)

Vocabular

nea – *sin.:* zăpadă

deal – горка

în sus – вверх

câte unul – по одному

ne suim – *sin.:* ne urcăm

fuge – бежит

a. Ce anotimp este? b. Este multă zăpadă? Unde? Citiți.
c. Unde se urcă copiii? d. De ce sunt bucuroși copiii?

4. Completați cu ajutorul textului.
Copiii merg (unde?) Săniuța „merge” încet (unde?) Săniuța (ce face?) ... (unde?). (Cine?) ... sunt foarte veseli și mulțumiți.
5. Examinați desenul de la ex.3. Lucrați în perechi: un elev întreabă, celălalt răspunde. Folosiți corect prepozițiile (предлоги).
Model: *Cine stă **sub** brad?* – *Iepurașul stă **sub** brad.*
6. Povestiți ce faceți voi iarna.

Unde...?

Где...? Куда...?

pe

în

de

după

cu

Unde...?

Где...? Куда...?

De unde...?

Откуда...?

Să vorbim corect!

Ionel se duce
Ionel este

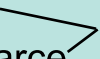
unde?

la școală.

afară.

în curte.

Cristina vine
Fetița se întoarce

de unde?

de la școală.

de afară.

din curte.

7. Completați.

1) Băieții joacă hochei (unde?) 2) ... (Unde?) este frig.

3) Andreea merge (unde?) 4) Copiii se întorc (de unde?)

Concurs!

Cine știe?

- Unde trăiește soarele?
- De unde vine Moș Crăciun?
- Unde se naște zăpada?
- De unde vine iarna?

8. Traduceți.

Пришла зима. На улице холодно. Но мы выходим во двор играть. Девочки делают снежную бабу, а мальчики играют в хоккей.

9. Știți?

Vânzătorul
lucrează

Învățătorul
se duce

Unde?
De unde?

Medicul
vine

Părinții
se întorc

Artiștii
cântă

10. Cine e mai isteț?

Uite colo, în ogradă,
Joacă fulgii de
Uite colo-n zare, hăt,
Joacă fulgii de
Uite ici, pe geana mea,
S-a oprit un fulg de
(Grigore Vieru)

11. Ghiciți.

Mergi cu ea, dar roți nu are,
Nu e tren, dar șine are,
Iarna bucurii aduce,
Sus o duci, în jos te-aduce.

Bravo! Bravissimo!

1. Încercuiește (обведи кружочком) răspunsul corect.

Muncitorul se duce

- ✓ A. la fabrică.
B. în fabrică.
C. pe fabrică.

Elevii se întorc

- A. de școală.
B. din școală.
C. de la școală.

2. Răspunde în scris la întrebări în cinci propoziții.

Ce face?
Ce fac?

3. Tradu.

- a. Идѣт снег. b. Земля замѣрзла. c. Я была в школе.
d. Я хочу мороженое. e. Мы хотим мира. f. У меня есть мяч.

4. Scrie 3-4 propoziții la tema:
Suntem o familie unită.

5. Ghici. Scrie răspunsul.

Moale, albă și pufoasă,
Pentru câmp e haină groasă.

Locul de muncă

1. Citiți. Pronunțați corect diftongii.
Băieți harnici, soare cald, vreau pâine, coace plăcinte, fluier micuț, cântec duios.
2. Construiți îmbinări de cuvinte și propoziții.

Vreau la	← școală	Vreau ← mere	Vreau să	← citesc
(unde?)	...	(ce?)	(ce să fac?)	...
	...			...

3. Rețineți.

pod

pod

4. Citiți textul. Răspundeți la întrebarea din titlu.

Unde lucrează Ștefănel?

- De unde veniți, băieți?
- De la școală. Dar tu, Ștefănel, de unde vii?
- De la lucru.
- Și unde lucrezi, dacă nu e secret?!
- La grădiniță!
- Și ce faci acolo?
- Cum ce fac?! Mă joc, mănânc.
- Vreau să cresc mare-mare, până în pod!...
- Și ce să faci tu în pod?
- Să văd ce se face în lume...

(Constantin Dragomir)

Vocabular

de unde – откуда

de la lucru – с работы

să văd ce se face în lume – aici:

хочу увидеть что делается в мире

vreau – хочу

crește – растёт

până în pod – до потолка

De unde vin băieții? De unde vine Ștefănel? Unde „lucrează” el? Ce face el la grădiniță? Citiți în text. De ce vrea să crească mare? Voi vreți să fiți mari? De ce?

5. Citiți textul pe roluri.

6. Continuați.

Când voi crește mare, eu $\begin{cases} \text{voi ...} \\ \text{vreau să...} \end{cases}$

Model: a) *Eu voi învăța limba română.*

Eu vreau să învăț limba română.

b) *Când voi crește mare, eu voi fi diplomat.*

Când voi crește mare, eu vreau să fiu diplomat.

a învăța a călători a lucra la computer
a fi fermier a fi polițist multe limbi a fi doctor

7. Rețineți!

voi

vei

va

vom

veți

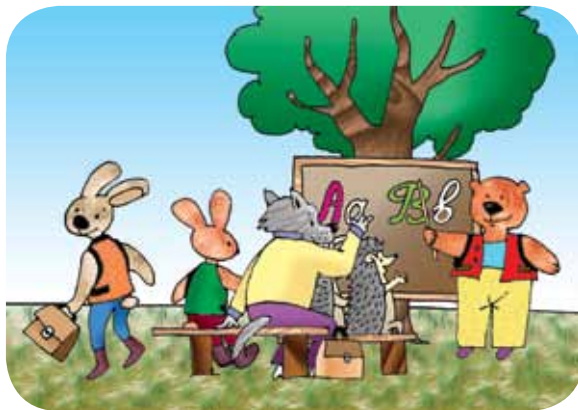
vor

fi (lucra, crește ...)

8. Întrebați – răspundeți.

Unde...?

De unde...?

Să vorbim corect!

Unde ?

$\begin{cases} \text{Vlada este } \textbf{la} \text{ școală.} \\ \text{Copiii merg } \textbf{în} \text{ excursie.} \end{cases}$

De unde?

$\begin{cases} \text{Vlada vine } \textbf{de la} \text{ școală.} \\ \text{Copiii vin } \textbf{din} \text{ excursie.} \end{cases}$

!

- voi fi - буду
- voi lucra - буду работать
- la - de la
- în - din

9. Completați propozițiile.

1) Tata se duce (unde?) ... (cu ce?) troleibuzul. 2) Bibliotecara se duce (unde?) 3) Ștefănel vine (de unde?) 4) Iepurașul trăiește (unde?) 5) Vânzătorul (продавец) iese (de unde?) 6) Ariciul s-a ascuns (unde?) ... masă.

pe în cu din de la la sub

(bibliotecă, pădure, magazin, grădiniță, uzină)

10. Completați dialogul. Citiți.

– Bună ziua, Veronica!

– ..., Dan!

– ... te duci?

– Eu mă duc ..., dar tu ... te duci?

– Eu ... la stadion.

11. Traduceți în scris.

1) Я хочу быть врачом. 2) Ты пойдёшь в детский сад? 3) Я был в школе, а брат был на экскурсии. 4) Мама придёт с работы и приготовит ужин. 5) Я хочу помочь маме. 6) Мой младший брат спрятался в шкафу.

12. Cine și ce vrea să fie?

Vreau să fiu – vrea să fie...

pianist

bucătăreasă

croitoreasă

fotbalist

dansator

dansatoare

cântăreț

Adevărul

1. Citiți cuvintele. Pronunțați corect diftongii. Construiți propoziții.
Toamnă, plouă, ceașcă, iarnă, mâine, soare, școală, fluier, coace.
2. Rețineți!

Elena are o carte.

Ea citește.

Andrei, vrei lapte?

la ceașca!

bună

ceașcă

spartă

plouă

3. Citiți textul. Spuneți cine e vinovat.

Ceașca spartă

Era toamnă târzie. Ploua. Într-o zi eu am spart o ceașcă. Mamei eu i-am spus că e vinovat Rex. Ea l-a alungat afară. Afară era frig. Eu am început să plâng.

– Mămico! Adu-l pe Rex în casă. Eu am spart ceașca.

(După V. Oseeva)

Vocabular

spartă – разбитая

l-a alungat – выгнала его

am început să plâng – начал плакать

ploua – шёл дождь

adu-l – *aici*: впусти

Cine a spart ceașca? Ce i-a spus băiatul mamei? Ce a făcut mama? De ce băiețelul a început să plângă? Cum a procedat (поступил) băiatul în cele din urmă?

4. Citiți propozițiile care ne spun:
 - cum era afară;
 - ce a rugat-o copilul pe mama.
5. Citiți textul pe roluri.
6. Intitulați altfel textul.
7. Cum credeți, ce a spus mama? Alcătuiți sfârșitul textului (1–3 propoziții).

8. Povestești textul în numele mamei ... sau al lui Rex.
9. Descrieți imaginile. Cum este iarna? Cum a fost toamna? Cum va fi primăvara?

Când...?
Когда...?

Să vorbim corect!

Când? < **iarna** ninge / a nins.
Toamna ploua / a plouat.

10. Răspundeți la întrebări.
 - 1) Când e vacanța cea mai lungă? 2) Când te-ai întâlnit cu prietena ta?
 - 3) Când încălțăm ghetetele? 4) Când doarme ursul? 5) Când „doarme” somnul? 6) Când doarme iepurele un an?
11. Înlocuiți cuvintele colorate cu altele adecvate.

a) la ceașca!	E frumoasă.
b) Luați cartea!	E interesantă.
c) Nu mânca zăpadă!	Vei răci!
d) Nu lua paltonul!	E cald. Vei transpira!

12. Continuați dialogul.

- Ioana, când te duci la școală?
- Toamna aceasta.
- Câți anișori ai?
- Șase.
- Tu vrei la școală?
- ...

Zâmbiți

- Ionel, când e mai bine să culegem mere?
- Când doarme paznicul ...

Hărnicia

1. Citiți. Pronunțați corect [d], [t], [n]. Alcătuiți îmbinări de cuvinte, propoziții. Mâini, răspunde, vorbește, bunicul, trăiește, unde, grădiniță, Ștefănel.

2. Rețineți!

Mâini

Ridică mâinile !

Mâine

Mâine lucrăm până la ora 15.00.

3. Citiți. Răspundeți la întrebarea din text.

Pentru ce ne trebuie mâinile?

Petrică vorbește cu bunicul.

– Petrică, pentru ce îi trebuie omului mâinile? întreabă bunicul.

– Ca să ne jucăm cu mingea, răspunde Petrică.

– Încă pentru ce?

– Ca să ținem lingura.

– Încă?

– Ca să ținem furculița...

Ce nu știe Petrică?

Vocabular

vorbește – говорит

încă – еще

ca să ținem – чтобы держать

pentru ce – для чего

nu știe – не знает

Cu cine vorbește Petrică? Ce întreabă bunicul?

Ce a răspuns Petrică? Ce nu știe băiatul?

4. Citiți textul pe roluri.
5. Intitulați altfel textul.
6. Spuneți-i lui Petrică în ce situații mai folosim mâinile.

7. Povestiți!

Cu cine?

Cum?

Să vorbim corect!

Grigoraș **vorbește** (cu cine?) **cu** bunicul.
cu părinții.

Alina **se joacă** (cu ce?) **cu** păpușa.

8. Răspundeți la întrebări.

1) Cu cine mergi la școală? 2) Cu cine te joci după lecții? 3) Cu ce te speli? 4) Cu ce te îmbraci iarna? 5) Cu ce troleibuz mergi la școală?

9. Scrieți și completați după modelul:

Aceasta e sora mea. Eu mă duc la film (cu cine?) cu sora mea.

Acesta e prietenul meu. Eu mă joc (cu cine?) ... (unde?) ...

Aceasta e o păpușă. Lenuța se joacă (cu ce?) ...

10. Alcătuiți, în perechi, o povestire. Începeți așa:

Eu învăț în clasa a doua. Eu stau într-o bancă cu Nicușor. ...

10.1 Prezentați povestirile, folosiți desene, scheme etc.

10.2 Apreciați-vă reciproc prezentările.

11. Continuați dialogul.

– Petrică, cu cine te duci la fotbal?

– Cu sora mea, Viorica. Dar tu?

– ...

12. Cu cine nu poate fi prieten lupul, vulpea? De ce?

Concurs!

Cine completează mai repede!

Iarna vine (cu ce?) cu _____, _____, _____.

Moș Crăciun vine (cu cine?) cu _____,
(cu ce?) cu _____.

Primăvara vine (cu ce?) cu _____, _____.

Noi mergem la bunici (cu ce?) cu _____.

Bravo! Bravissimo!

1. Continuă propozițiile răspunzând la întrebări.

Frățiorul meu are 5 ani, el merge (unde?) ... *la grădiniță*

Primăvara păsările vin (de unde?) ... *din țările calde*

Toamna (Când?) ... ploua mult.

Cea mai lungă vacanță este (când?) ... *vara*

2. Construiește trei propoziții folosind cuvintele: vreau, coace, mâini.

3. Formulează trei întrebări după unul din desene (la alegere).

Când e foarte cald?

Unde sunt copiii?

4. Încercuiește (обведи крестиком) răspunsul corect.

A. Mâini

B. Mâine

A. la

B. Ea

e joi.

cartea și treci la tablă.

5. Completează după desen.

– Bunica vine cu nepoțelul (de unde?) ...

– După lecții copiii vin (de unde?) ...

– Tatăl lui Gheorghiță vine (unde?) ...

– Părinții se întorc seara (de unde?) ...

6. Știi cine ești?

OA = O

,

,

,

,

Școlar

Pâinea

1. Pronunțați corect [d], [t], [n].

Pâine bună, undeva departe,
găsește pâine, vorbește frumos, știe multe.

2. Continuați.

Copil — flămând
 — sătul
 — ...

pâine — fierbinte
 — gustoasă
 — ...

3. Rețineți!

colț

colțunași

str. M. Eminescu
colț cu I. Creangă

colț (= bucată)
de pâine

4. Citiți/ascultați poezia. De ce plâng unii copii?

Pâinea

Să nu arunci, copile,
Pâinica jos nîcîcînd,
Că undeva departe
Plînge-un copil flămînd.
Și caută-un colț de pâine
Prin urne-nfrîgurat
Și dacă nu-l găsește
Adoarme-nlăcrîmat.

Și-n somn ce i se-arată,
Tu să-ți închipui poți?
Pămîntul ca o pâine
Ce-ajunge pentru toți!

(Leonida Lari)

Vocabular

să nu arunci – не бросай

flămând – голодный

ajunge – хватает

poți – можешь

plânge –

i se arată – является

adoarme – засыпает

să-ți închipui – представить себе

cată (caută) – ищет

înfrigurat – лихорадочно

nu găsește – не находит

5. Citiți versurile care v-au plăcut mai mult.

De ce plâng unii copii? Cum adorm ei?

Cum putem să-i ajutăm pe acești copii?

6. Prezentați, prin mimică și gesturi, desene sau imagini, activități de creștere a pâinii: *semănat, ploi, recoltare, transportare la moară, la brutărie, la magazin*. Câteva echipe prezintă activitățile, celelalte – explică, comentează.
7. Urmăriți desenele. Alcătuiți propoziții. Folosiți cuvintele date pentru a exprima sentimentele.

Vai, ce **repede** aleargă!

Cum?..

Как?..

Of!
Stop!
Brr!
Hai!

Uf! Ce **frig** este!

Cum?..

Как?..

Să vorbim corect!

Cum?

Sora mea se îmbracă **modern**. **O! Ce frumos!**
Tu ești **flămând**? (- Of! Tare mi-i foame!)

8. Lucrați în perechi. Adresați întrebări. Răspundeți. Folosiți interjecții (междометия).

Cum este afară? Cum cântă ciocârlia?
Cum merge autobuzul? Cum merge melcul?

8. Examinați desenele. Alcătuiți propoziții folosind interjecții.

Cum?..

Cum?..

9. Completați propozițiile cu ajutorul desenelor și al cuvintelor date:

O! bine, rău, încet, repede, vai!, frumos, urât, of!, înapoi, cald, hai!

- 1) Iepurele aleargă (cum?) ... la deal (в горы) și (cum?) ... la vale.
- 2) Vara e (cum?) ..., iar iarna este (cum?)
- 3) Racul merge (cum?)

10. Aveți un prieten / o prietenă. Povestiți: cum îl cheamă / o cheamă, cum învață, cum desenează ș.a.

11. Citiți dialogul. ... Zâmbiți, apoi spuneți cine dialoghează. Ce notă a luat băiatul? Care cuvinte „v-au șoptit”?

- Dragul mamei, ai răspuns la lecție?
- Da, la muzică.
- Și *cum* ai cântat?
- Of! Am luat nota *do* ...
- ?!

Cele patru piersici

1. Citiți. Pronunțați corect [o].

Odată, piersic roditor, gospodar bun, copil flămând, găsește orașul, poate vorbi, băiat bolnav.

2. Rețineți!

Piersici

verzi

coapte

Pomul

nu este roditor este

cere

cerșetor

cerere

3. Citiți/ascultați textul. Spuneți de ce tatăl era trist.

Cele patru piersici

Odată un țăran a vrut să-i încerce (испытать) pe cei patru fii ai săi. A chemat dimineața feciorii și le-a dat câte o piersică. Seara i-a chemat pe toți patru și l-a întrebat pe cel mai mare:

- Spune-mi, ce ai făcut cu piersica ta?
- Ce să fac, tătucă, am mâncat-o și îmi mulțumesc. Iar sâmburele (косточка) l-am sădit după casă, am udat locul și sper (надеюсь) să crească acolo un piersic frumos și roditor.
- Bine ai făcut, băiatul tatei. Sunt sigur că vei fi un bun gospodar.
- Dar tu, îl întreabă pe cel de-al doilea, ce-ai făcut cu piersica ta?
- Am mâncat-o. A fost atât de bună, coaptă...
- Și apoi?
- Păi, am aruncat sâmburele și am mai cerut de la mama câteva, căci tare bune mai erau.
- Fiule, a spus tatăl cu tristețe în glas, ai grijă să nu ajungi un om lacom...

Vocabular

am udat – полил
sunt sigur – уверен

coaptă – спелая

gospodar – хозяин, хозяйственный

am cerut – попросил
să nu ajungi – чтобы не стал

roditor – care dă rod

lacom – жадный, алчный

4. Citiți în text propozițiile care indică (указывают) ce au făcut cu piersicile primii doi frați.

4.1. Citiți cuvintele care spun cum sunt piersicile.

Câți fii avea țăranul? Ce a vrut să afle tatăl? Ce a făcut primul fiu cu piersica sa? Ce a făcut al doilea fiu? Prima piersică a fost „atât de bună, coaptă” sau a doua? Care fiu l-a întristat? De ce?

5. Citiți răspunsul care v-a plăcut cel mai mult.

6. Citiți textul pe roluri.

Cum este ...?

Какой (какая, какое)...

Cum sunt ...?

Какие ...?

Să vorbim corect!

Cum este ...?

Cum sunt ...?

Tatăl fiilor este **bătrân**.

Piersica este **bună** și **coaptă**.

Fiii sunt **atenți**.

Piersicile sunt **bune** și **coapte**.

7. Recitați în text cuvintele care răspund la întrebările: **cum este?** **cum sunt?**

8. Citiți propozițiile. Formulați (în perechi) întrebări. Folosiți și tabelul de mai sus.

1) Primii înfloresc piersicii. 2) Primele fructe se coc în luna a cincea, în mai. 3) Zarzărele lui Păcală erau mari, coapte și mustoase. 4) Fata moșneagului este frumoasă și harnică, iar fata babei – urâtă și leneșă. 5) Omul harnic și frumos este iubit de toți. 6) Eu m-am născut în luna a opta, sunt Augustin.

9. Să ne distrăm! Citiți poezia. Cum sunt animalele?

9.1. Scrieți denumirile de animale în două coloane:

Câți?

Câte?

9.2. Spuneți, cine „spune”:

Piu-piu! Ga-ga-ga! Mac-mac! Co-co! Ham-ham! Alcătuiți propoziții.

Cum sunt oare?

Un moșneag are în curte
Doi ogari cu boturi **scurte**,
Trei găini cu pene **crețe**,
Patru rațe **lătărețe**,
Cinci boboci de găscă, **mici**,
Șase iepurași de casă,
Șapte găște ga-ga-ga,
Opt hulubi **frumoși**, de rasă,
Nouă pui cu puf **gălbui**,
Zece-au fost, dar unul nu-i!
S-a pierdut poate-n poiată.
Îl găsește cloșca-ndată.

Cele patru piersici (continuare)

1. Pronunțați corect [ă].

Piersică bună, țaran bătrân, viață frumoasă, familie numeroasă, grijă părintească, părinți iubitori.

2. Rețineți!

piersic

piersică

piersici

mezinul

3. Citiți/ascultați textul. De ce tatăl avea lacrimi în ochi?

Cele patru piersici

- Dar ție ți-a plăcut piersica, a fost bună? I-a întrebat țaranul pe cel de-al treilea fiu.
- Nu știu.
- Cum nu știi? Dar ce-ai făcut cu ea?
- Am vândut-o. M-am dus cu ea la piață și am dat-o cu zece bani. Uite-i!
- Fiule, cred că în viață vei fi un mare negustor (торговец), dar ai grijă: nu toate se vând în viață; mai ales ceea ce ai primit de la părinți.
- Dar ție ți-a plăcut piersica? îl întreabă pe *cel mai mic*, mezinul (младший).
- Nici eu nu știu, tătucă.
- Și tu ai vândut-o?
- Nu, tată. Eu m-am dus în vizită la prietenul meu de peste drum, care e *bolnav*, și i-am dus-o lui. S-a bucurat mult pentru ea și mi-a mulțumit din suflet.
- Cu lacrimi în ochi, tatăl și-a luat copilașul pe genunchi și i-a spus:
- Nu știu ce vei fi în viață, dar știu că vei fi un *bun* creștin și asta e tot ce contează.

Vocabular

am vândut – *ant.*: am cumpărat

viață – жизнь

pieță – рынок; площад

contează – имеет значение

ai primit – ты получил

mai ales – особенно

ai grijă – *aici*: смотри, запомни

nu toate – не все

creștin – христианин

4. Citiți în text răspunsul care vă pare (кажется):

- mai interesant;
- mai original.

- 4.1. Citiți numerele. Care dintre ele are legătură cu textul? Explicați!

23

4

37

3

10

79

16

1

Ce a făcut cu piersica primul fiu? Dar al doilea? Al treilea? Mezinul? Ce ați fi făcut voi?

5. Citiți fragmentul pe roluri.
6. Citiți cuvintele. Spuneți cum sunt băieții.

primul fiu

credincios

bun la inimă

fiul al doilea

grijuliu

deștept

harnic

obraznic

fiul al treilea

practic

fiul al patrulea

lacom

prietenos

iubitor

atent

rău

7. Continuați dialogul.

– Bună ziua, moșule!

– Bună ziua.

– Toți aceștia sunt fiii tăi?!

– Da, ai mei.

– Cum sunt ei?

– Al șaptelea e cel mai deștept.

– ... ?

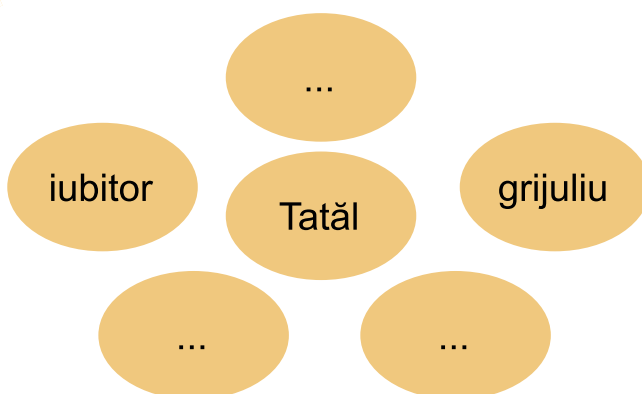

8. Dialogați după desene. Folosiți și textul.

Repere: Ia! Luați! M-m-m! Cât costă? O-o-o, ce bună e!

9. Completați schema răspunzând la întrebarea: Cum este tatăl?

10. Povestiți părinților textul „Cele patru piersici”.
Folosiți și cuvintele de la exercițiile precedente.

Concurs!

Formați două echipe. Spuneți cât mai multe cuvinte care răspund la întrebările:

- Cum este ... (obiect / ființă)?
- Cum sunt ... (obiecte / ființe)?

Model: *Cerul este albastru, senin, înnorat, fără nori ...*

Păcală și Tândală

1. Pronunțați corect [t], [n].

Frate vesel, puține flori, multe animale, șapte oi negre, toate piersicile, fructe coapte, două zarzăre bune.

2. Comparați. Rețineți!

În limba română

Multe flori

Mai multe flori

Câte?

În limba rusă

Много цветов **Больше** цветов

Сколько?

3. Citiți/ascultați. Spuneți câte oi are Păcală.

Oile lui Păcală

Odată Tândală îl vede pe Păcală.

- Măi frate, unde te duci?
- Mă duc să-mi văd oile.
- Dar ai oi multe?
- Albe n-am niciuna, iar negre și mai puține.

Vocabular

odată – однажды
 mai puține – меньше
 niciuna – ни одной

oi – овцы
 negre – ant.: albe

Pe cine îl vede odată Tândală? Câte oi albe are Păcală?
Dar câte negre? Cum este Păcală?

4. Citiți textul de câteva ori. Memorați replicile autorului, ale lui Păcală și Tândală. Înscenați.
5. Alegeți un desen. Scrieți șase întrebări care să conțină cuvintele **câți/câte**.
- 5.1. Alcătuiți câte o povestioară după desene.

Câți?..
Сколько?

Câte?..
Сколько?

Cât (costă)?
Сколько?

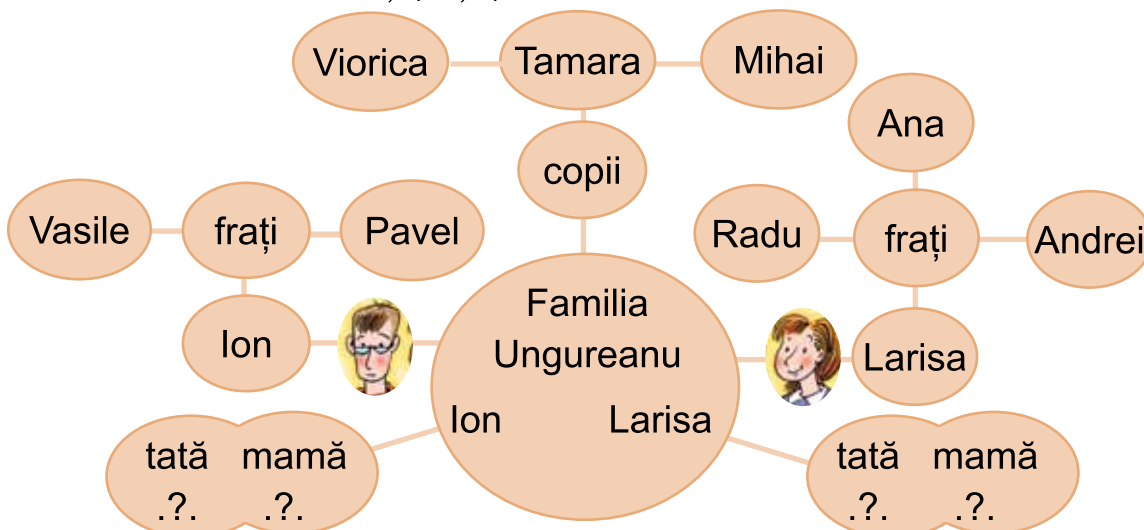
Să vorbim corect!

Câți? < Eu am **8** ani.
Bunicul are mulți ani, **78**.

Câte? < Artista are **multe** flori.
Fratele are azi **puține** lecții, **trei**.

Cât (costă)? < un kilogram de mere?
merele?

6. Povestiți despre familia Ungureanu după schema de mai jos.
Model: *Ana are doi frați (câți?).*

- 6.1. Construiți o schemă similară despre familia voastră.
Răspundeți la întrebările colegilor.

Model: *Câți ani are bunica ta? Câte surori are mama? etc.*

7. Recitați numărătoarea de la pag. 113. Formulați întrebări folosind cuvintele **câți/câte**. Lucrați în două echipe.

Concurs!

Formați două echipe. Prima echipă pune întrebările: **câți/câte?** la diferite obiecte din clasă. A doua echipă trebuie să răspundă repede și corect.

Model: – *Câte mese avem?*
– 12.

8. Continuați dialogul. Răspundeți cu umor la întrebare.
- Cât costă o cameră la hotelul dumneavoastră?
 - La primul etaj – 400 de lei, la etajul al doilea – 300 de lei, la etajul al treilea – 200 de lei, la etajul al patrulea – 100 de lei.
 - Mulțumesc. Nu-mi place hotelul dumneavoastră.
 - De ce?!
 -

9. Ghiciți. Scrieți răspunsurile.

- Pun una – găsesc (нахожу) două.
Pun două – găsesc nouă.
Pun nouă – găsesc nouăzeci și nouă.

- Am cămăși nenumărate
Și le port pe toate odată.

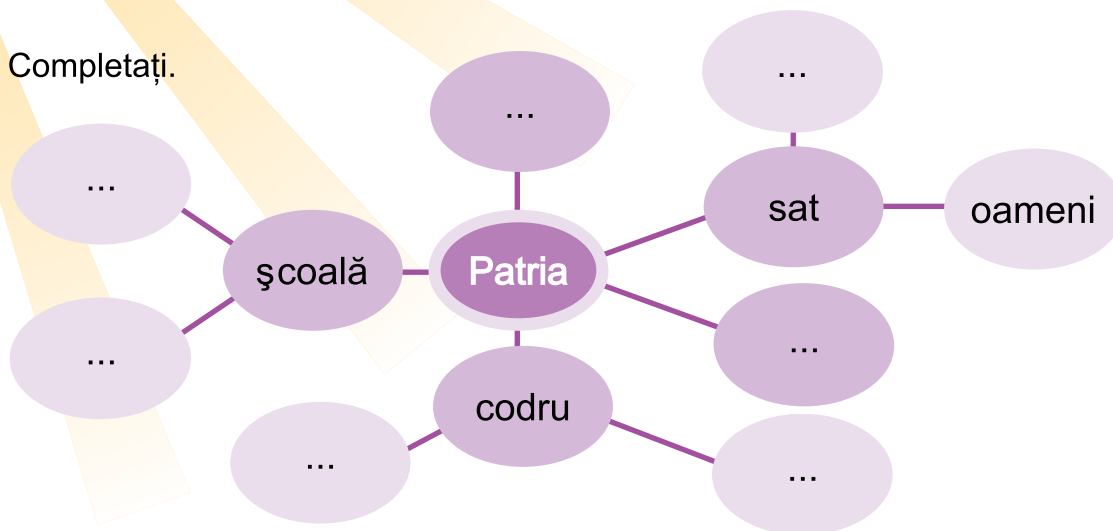
- Am malurile verzi,
Apa roșie
Și multe pietre negre.

Patria

1. Citiți. Pronunțați corect [ă]. Alcătuiți propoziții.

Casă frumoasă, țară dragă, cămăși multe, Păcală, piersică coaptă, bun la inimă, sat frumos, oraș modern.

2. Completați.

Sinonime

Ramuri – crengi
grai – limbă
țară – patrie

3. Citiți/audiați poezia. Spuneți ce îi place autorului.

Am o casă printre ramuri,
Țărișoara mea,
Am un sat întreg de neamuri,
Țărișoara mea,
Am un codru, o câmpie,
Țărișoara mea,
Am un grai ce-mi place mie,
Țărișoara mea.

(Grigore Vieru)

neamuri – родственники
 țară, țărișoară – страна
 grai – *sin.*: limbă

Cum se numește Patria noastră?

Cum se numește satul/orașul unde trăiți?

4. Recitiți poezia. Intitulați-o cu versuri din poezie.
5. Alcătuiți propoziții, apoi povestioare după imagini. Folosiți reperele.

Cui?..
 (Кому?)

Ia! Ține! Draga mea! mamei, colegei, Fii ...

Să vorbim corect!

Cui?

Mama îi dă **Elenei (fetei, ei)** o carte.

Bunicul îi spune **lui Sergiu (nepotului, lui)** o poveste.

Angela îi trimite **bunicii (surorii)** o scrisoare.

6. Răspundeți la întrebări.

1. Cui dedică poeziile poeziile? 2. Cui îi place muzica populară? 3. Cui trimitem felicitări de sărbători? 4. Cui oferim cele mai frumoase flori?

7. **Concurs!**

Cine efectuează mai repede!

(în grup sau în perechi)

Citiți propozițiile. Aranjați-le în ordinea necesară, alcătuiind o povestire. Intitulați-o.

1) Eu o ajut pe mătușa Maria să cumpere produse. 2) Magazinul se află departe de casă. 3) Ea îmi mulțumește pentru carte. 4) Pe strada noastră locuiește o bătrânică. 5) O cheamă mătușa Maria.

8. Dialogați. Folosiți și reperatele: Poftim! Mănâncă! Ia! Gustă!
Of, e greu! M-m-m! Ce bun este! Miau-u-u!

Cui?
Ce îi place/plac?

9. Priviți desenul. Amintiți-vă povestea. Cine a scris-o? Completați cântecelul caprei.

Trei iezi, cucuieți,
(cui?) _____ ușa
descuieți,
Că mama v-aduce
(cui?) _____
Mălăieș în călcăieș...

- 9.1. Spuneți cântecelul în limba maternă.

10. Cine-i mai isteț?

4

E

u = i

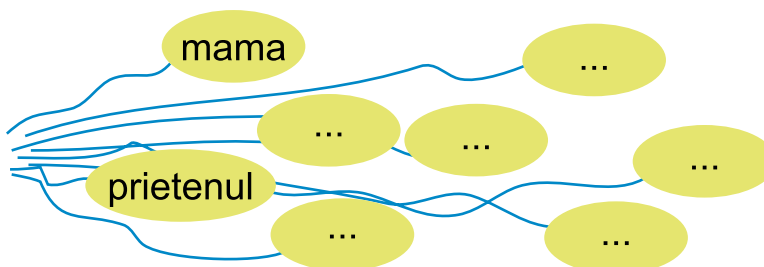
Capitala

1. Citiți. Pronunțați corect diftongii.

Soare drag, Patria noastră, țară iubită, oameni fericiți, culoarea albă a capitalei, capitală frumoasă, muzee uimitoare, școli luminoase.

2. Completați oral:

Patrie înseamnă

3. Citiți/ audiați textul. Spuneți ce loc vă place în capitala noastră.

Capitala noastră

Chișinăul este capitala Moldovei. Este cel mai mare oraș al Republicii Moldova. Prin oraș curge râul Bâc, un afluent al Nistrului. Chișinăul datează din anul 1436, acum are 584 de ani. În Chișinău trăiesc peste 700.000 (șapte sute de mii) de locuitori.

Chișinăul are cinci sectoare:

Centru, Botanica, Buiucani, Râșcani și Ciocana. Chișinăul este numit „Orașul din piatră albă”. Multe case sunt din piatră albă. Și imnul orașului Chișinău (*Orașul meu*, muzica Eugen Doga) spune: *Orașul meu cu umeri albi de piatră*.

Chișinăul este un oraș frumos și verde. În capitală sunt multe teatre, școli, muzee, universități, fabrici, parcuri. Chișinăuienii se odihnesc cu plăcere în parcuri, pe terenurile sportive, la Grădina Botanică, la lacul Valea Morilor ș.a. Îmi place foarte mult Chișinăul.

Vocabular

Patrie – родина
înseamnă – значит

capitală – столица
curge – течёт

umeri – плечи
locuitori – жители

Cum se numește capitala Moldovei? Câți ani are capitala?
Câți locuitori trăiesc în Chișinău? Unde se odihnesc locuitorii?
Cum se numește patria noastră? Dar imnul? Ce culori are
drapelul nostru?

4. Pronunțați cuvântul **Patrie** sau **capitală** (la alegere). La ce v-ați gândit când l-ați pronunțat? Desenați. Prezentați desenele și argumentați.

Model:

*Eu am desenat un soare. Oamenii nu pot trăi fără soare.
Eu nu pot trăi fără Patria mea. Patria mea/Chișinăul meu.*

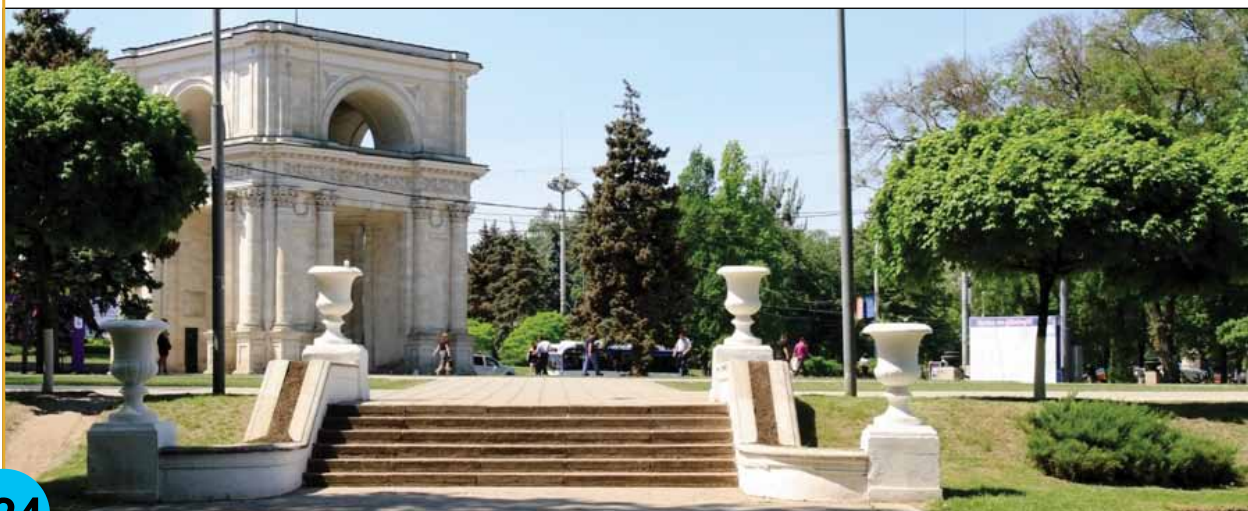
5. Citiți în text propozițiile care indică:

- ✓ câți ani are Chișinăul;
- ✓ câte sectoare are orașul Chișinău;
- ✓ câți oameni locuiesc în capitală;
- ✓ cum se numește imnul capitalei;
- ✓ cum este orașul;
- ✓ unde se odihnesc chișinăuienii.

6. Relatați:

- Dacă locuiți în Chișinău, numiți sectorul, strada, numărul casei.
- Dacă locuiți în altă parte, numiți ce locuri ați vizitat în Chișinău.

Să vorbim corect!

A
Ai
Ai
Ale

cui?

Capitala este a mea.

Aceasta e capitala mea.

Balcoanele sunt ale casei mele.

Acestea sunt balcoanele casei mele.

Apartamentul este al lui Dragoș.

Acesta este apartamentul lui Dragoș.

Clopoțelii sunt ai Lenuței.

Aceștia sunt clopoțelii Lenuței.

7. Completați propozițiile.

- 1) Faceți cunoștință, acesta este orașul (al cui?) ...
- 2) Strada (a cui?)... se numește Ion Creangă.
- 3) Patria (a cui?)... este Italia.
- 4) Acestea sunt locurile (ale cui?)... dragi.

8. Continuați în perechi.

- Republica Moldova este Patria mea. Aici locuiesc părinții și bunicii mei.
- ...

10. Cine-i mai isteț ?

Rebus!

?

□ □ □ □ □ □ □ □

” ” ” ”

” ”

1

” ”

VACANȚA

Bravo!
Ai muncit mult.

Fii sănătos /
sănătoasă!

Vino la noi!

Joacă-te cu mine!

A fost odată...

Capra cu trei iezi

Era odată o capră care avea trei iezi. Iedul cel mare și cu cel mijlociu erau obraznici, iar cel mic era harnic și cuminte. Vorba ceea: sunt cinci degete la o mână și nu seamănă toate unul cu altul.

Într-o zi capra cheamă iezi de pe-afară și le zice:

– Dragii mamei copilași. Eu mă duc în pădure ca să mai aduc ceva de mâncare. Dar voi încuiați ușa, ascultați unul de altul și să nu deschideți până nu-ți auzi glasul meu. Când voi veni eu, ca să mă cunoașteți, am să vă spun așa:

Trei iezi cucuieți,
Mamei ușa descuieți,
Că mama v-aduce vouă:
Frunze-n buze,
Lapte-n țâțe,
Drob de sare
În spinare,
Mălăieș în călcâieș,
Smoc de flori
Pe subsuori.

(După Ion Creangă)

Punguța cu doi bani

Era odată o babă și un moșneag. Baba avea o găină, și moșneagul un cocoș. Găina babei se oua de două ori pe zi și baba mânca multe ouă, iar moșneagului nu-i da nici unul. Moșneagul într-o zi îi zise:

– Măi babă, ce mănânci singură? Ia dă-mi și mie niște ouă.

– Da cum nu! zice baba care era foarte zgârcită. Dacă vrei ouă, bate și tu cocoșul tău să facă ouă, și-i mânca. Că eu așa am bătut găina și iată acum se ouă.

Moșneagul se ia după gura babei, prinde cocoșul, îl bate, zicând:

– Na! ori te ouă, ori du-te de la casa mea.

Cocoșul a fugit de acasă și umbla pe drumuri.

Și iaca găsește o punguță cu doi bani.

Pe drum se întâlnește cu un boier și cu sluga lui.

Sluga ia punguța și i-o dă boierului.

Cocoșul supărat se ia după boier și zice:

Cucurigu! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani!

(După Ion Creangă)

Cârnațul

Odată Tândală a cumpărat cârnaț. Dar el nu știa cum să-l mănânce. Și s-a dus la un vânător să-l învețe.

Vânătorul i-a scris pe o hârtie cum să mănânce cârnațul și Tândală s-a dus acasă.

A venit Tândală acasă, a pus cârnațul jos și a început să citească.

În vremea asta a venit un câine,
a înhățat cârnațul și a fugit.

Iar Tândală se uită liniștit
în urma lui și zice:

– Degeaba ai luat cârnațul.

Hârtia a rămas doar la mine.

Cinstea lui Păcală

Odată Păcală era slugă la un boier.

Boierul a văzut că Păcală lucrează bine,

îl cheamă într-o bună zi și îl întreabă:

– Măi Păcală, tu ești om cinstit?

– Cinstit, cucoane, cinstit.

– Dacă ai găsi punga mea, ce ai face cu ea?

– M-aș face și eu boier, cucoane.

Păcală și zarzărele

Într-o zi un boier a văzut într-un copac două zarzăre mari și frumoase.

Atunci el a chemat sluga pe care îl chema Păcală și îi zice:

- Ia vino încoace, măi Păcală!
- Am și venit, cucoane.
- Ia dă zarzărele celea.
- Acuși, cucoane.

Zarzărele erau mari, coapte și frumoase și Păcală a mâncat una.

- Unde-i cealaltă, Păcală?
- Am mâncat-o, cucoane.
- Cum ai mâncat-o, Păcală?
- Bine, cucoane.
- Cum bine, Păcală?
- Iac-așa, cucoane. Și o mănâncă și pe cealaltă.

„Prietenul”

Tândală îl prinde pe Păcală în grădina sa furând mere și-i zice:

– Măi Păcală! Nu ți-i rușine, om bătrân ce ești! Tocmai de la mine să furi?

– D-apoi de la cine, prietene, dacă nu de la tine. M-am gândit așa: mă duc la unul străin, mă prinde și mă bate. Dar un prieten nu poate proceda așa!

ASCULTĂM ȘI VORBIM ROMÂNEȘTE

(repetare)

SUPLIMENT PENTRU PROFESORI ȘI PĂRINȚI

(pag.4-34)

Tema: Moldova mea Patria mea este Republica Moldova. Capitala Moldovei este orașul Chișinău. Drapelul nostru este tricolor: albastru, galben, roșu. Imnul este <i>Limba noastră</i>. În Moldova sunt multe livezi, vii; sate și orașe frumoase; oameni buni și harnici. Îmi iubesc mult Patria.	Tema: Să facem cunoștință - Bună ziua, elevi! - Bună ziua, doamnă profesoară! - Cum te cheamă? - Mă cheamă... - Câți ani ai? - Eu am... ani. - Unde înveți tu? - Eu învăț la liceul /școala... - În ce clasă înveți tu? - Eu învăț în clasa a doua.	Tema: Cine sunt eu? ■ Eu sunt Danu. Eu am 8 ani. Eu învăț în clasa a doua. Îmi place să desenez cu creioane colorate. ■ Eu sunt Eva. Eu am 7 ani și jumătate. Învăț la Liceul „Ion Creangă”. Îmi place să desenez cu acuarele. ■ Mă cheamă Dana. Aceștia sunt prietenii mei: Vasile și Nicu. El este frățiorul meu, Petrică. El are 4 ani.
Tema: Familia. Ocupații în familie - Cine este acesta? - Acesta este tatăl/ bunicul/ fratele/ unchiul/ verișorul meu. - Cine este aceasta? - Aceasta este mama/ sora/ bunica/ mătușa/ verișoara mea. - Cine sunt aceștia? - Aceștia sunt părinții/ bunicii mei. - Ce face mama/ tata/ sora/ lonei? - Mama citește o carte surioarei mele./ Tata lucrează la computer. Sora mai mare spală vasele, iar mama o șterge./ Lonei se joacă cu mașina. - De unde a venit fratele mai mare? - Fratele mai mare a venit de la magazin. - Ce a cumpărat el? - El a cumpărat fructe și legume.	Tema: Vesela. Ce bem? Ce mâncăm? Buate. Azi e duminică. Toată familia este acasă. Luăm micul dejun. Tata mănâncă tort și bea cafea fără zahăr. Mama mănâncă fructe. Bunica mănâncă biscuiți și bea ceai cu lămâie. Eu mănânc tort și beau suc de mere. Tortul este foarte gustos. Dar pisica nu vrea tort, ea mănâncă salam. * * * - Dă-mi, te rog, o farfurie. - Dar mie – o ceașcă, te rog. - Ia/ luați o furculiță / un cuțit/ un pahar/ un șervețel/ o banană / o caisă ... * * * - Eu vreau apă cu gheață. - Dar eu – înghețată.	Tema: Școala - Noroc, Andrei! - Salut, Gigi! Iar la școală? - La școală. * * * - Bună ziua, dragi elevi. Sunt profesoara / profesorul de limba română. Cum v-ați odihnit? - Bine-e-e! * * * Acesta este liceul nostru. Este mare, frumos. La liceu învață mulți elevi. Clasa noastră se află/ este la etajul 3 / al treilea. * * * - La ce etaj este biblioteca? - Biblioteca este la etajul doi/al doilea. - Liceul are sală de sport? - Da, desigur. - Cum este sala de sport? - Este spațioasă, luminoasă. - Îți place liceul tău? - Da, îmi place foarte mult.

Tema: Școala

- Ce este acesta? Ce este aceasta?
 - Cum este?
- Acesta este un penar. Penarul este sur. Acesta este un creion. Creionul este negru. Acesta este un pix. Pixul este albastru. Aceasta este o cariocă. Carioca este roșie. Aceasta este o radieră. Radiera este albă. Aceasta este o riglă. Rigla este verde. Cartea este nouă.
- Câte creioane sunt pe masă?
 - Pe masă sunt... creioane.
 - Dă-mi, te rog, creionul albastru.

Tema: Pasiuni

Îmi place sportul. Și mamei/ tatei îi place sportul. Iarna patinez, vara alerg, înot. Alerg în fiecare dimineață împreună cu tata și mama.

* * *

- Unde mergi, Vasile/Irina?
- Merg la stadion. Azi jucăm fotbal. Dar tu?
- Eu joc baschet și badminton.

* * *

Medicul: Bravo, Alina/ Andrei! Ești sănătoasă/sănătos!

Copiii: Doar fac sport. Și iarna, și vara.

* * *

Mă cheamă Valentina. Vreau să fiu programatoare.

Tema: Animalele sălbatice

Pădurea e verde, frumoasă. În pădure sunt multe animale. Uite ursul/ veverița/ iepurele/ ariciul/ mistrețul. Ursului îi place mierea.

* * *

Păsările zboară. Iepurele își numără iepurașii. Veverița sare prin copaci și mănâncă alune. Lebăda este frumoasă și grațioasă. Vulpea roșcată are coada lungă și pufoasă.

* * *

Ce coarne frumoase are cerbul!
Ce ochi răi are lupul!

Tema: Toamna. Fructe. Legume

Lunile de toamnă sunt: septembrie, octombrie, noiembrie. La întâi septembrie copiii merg la școală. Toamna cad frunzele. Păsările călătoare pleacă în țările calde. Toamna este bogată în fructe și legume. Și adulții, și copiii culeg strugurii. Ei sunt gustoși și dulci. Caisele sunt proaspete, gustoase, mustoase și dulci.

* * *

- Dați-mi, vă rog, un morcov.
- Pofțim.
- Mulțumesc.
- Cu plăcere! Fii sănătos (-oasă)!

Tema: Primăvara.**Sărbătorile de primăvară**

Lunile de primăvară sunt: martie, aprilie, mai. Este cald. Zăpada se topește. Primăvara înverzește iarba. Apar primii ghiociei. Înfloresc copacii. Păsările călătoare se întorc din țările calde. Copiii se joacă, sunt veseli.

* * *

- Ce flori aveți în grădină?
- Avem lalele, narcise, bujori.
- Aveți și fructe, legume?
- Desigur.

* * *

- Hristos a înviat!
- Adevărat a înviat!

* * *

- Ce îi spui mamei, bunicii, profesoarei, prietenei de 8 Martie?

Tema: Ura-a-a! E iarnă.
Jocuri de iarnă.
Sărbători de iarnă

- Care sunt lunile de iarnă?
- Lunile de iarnă sunt: decembrie, ianuarie și februarie.
- Cum sunt copacii?
- Copacii sunt goi.
- Cum este cerul?
- Cerul este posomorât. Ninge.
- Ce sărbătorim iarna?
- Noi sărbătorim Crăciunul și Anul Nou.
- Ce faceți în vacanță?
- Ne dăm cu sania, patinăm, facem oameni de zăpadă. E foarte vesel!

Tema: Vara

Este (e) vară. E foarte cald. Toată vara e foarte cald: în iunie, în iulie și în august. Vara sunt multe fructe și legume. În iulie - august recoltăm grâul. Vara ne odihnim, căci suntem în vacanță. La mare ne scaldăm, ne bronzăm.

* * *

- Bună ziua, bunico / bunicule!
- Bună ziua, dragul meu / draga mea. Suntem bucuroși că ați venit la noi.
- Și eu. O să vă ajut în toate.
- Mamă, tu ce preferi: căpșunele sau zmeura?
- Eu prefer și căpșunele, și zmeura.

* * *

Tema: Animalele domestice

Eu trăiesc la țară. Avem o gospodărie mare. Avem o vacă, un porc, două capre și cinci oi. Avem și păsări: găini, rațe, găște, curcani. Vecinii noștri au și un păun și o păuniță.

* * *

Îmi plac foarte mult pușorii, mieii și iezii. Bunicii îi place cocoșul. Ea spune că stăpânul curții este cocoșul. Dimineața îi trezește pe toți.

* * *

- Anișoara, vrei un pahar de lapte?
- Mulțumesc. Cu plăcere.

* * *

- Ce faci, mamă?
- Fac niște plăcinte.
- Cu brânză?
- Cu brânză, cu cartofi și cu varză.
- Pot să te ajut?
- Sigur. Mulțumesc. Curăță cartofi și ceapă.

Vocabular român-rus

A

acasă – дома, домой
a aduce – приносить
aer – воздух
a se afla – находиться
albină – пчела
a alunga – гнать
an – год
anghină – ангина
a apăra – защищать
arici – ёж
a asculta – слушать
atent – внимательный, внимательно
ață – нитка, нитки
aur – золото
a auzi – слышать
a avea – иметь
avion – самолёт

B

baie – баня, ванная комната
a bate – бить
bătrân – старый
bine – хорошо
bolnav – больной
broască – лягушка
bucătărie – кухня
a se bucura – радоваться
bunătate – доброта

C

cal – лошадь
camion – грузовик
cană – кружка
cap – голова
carne – мясо
căprioară – косуля
cățeluș – щенок
a cânta – петь
cântăreț – певец
cântec – песня

ceai – чай
ceas – часы
ceașcă – чашка
cer – небо
cerc – круг
a cere – просить
cetate – крепость
cheie – ключ
cină – ужин
(cu) cine – кто, с кем
cioară – ворона
ciocănitore – дятел
circ – цирк
ciuperci – грибы
a cheltui – тратить
clown – клоун
a coace – печь
coardă – скакалка
a coase – шить
cocostârc – аист
clopotniță – колокольня
clopoțel – звонок,

колокольчик

cojoc – кожух
cocor – журавль
colorat – цветной
colț – угол
a completa – дополнять
copt – спелый, зрелый
corect – правильно
coroană – венок
cratiță – кастрюля
Crăciun – Рождество
cremă – крем
a crește – расти
a se culca – ложиться
a culege – собирать
culoare – цвет
cum – как
a cumpăra – купить
a curăța – чистить
curcan – индюк

D

a da – давать
a dăruî – дарить
deal – горка, холм
departe – далеко
a deschide – открывать
dimineață – утро
a dori – желать
dormitor – спальня
dreptate – справедливость
drum – дорога
a se duce – идти
duios – нежно, нежный
dulceață – варенье
duminică – воскресенье
a dura (picioarul) – болеть (нога)

E

elefant – слон
exercițiu – упражнение

F

a felicita – поздравлять
fereastră – окно
a fi – быть
fiu – сын
fiică – дочь
flămând – голодный
fluier – дудочка
fotoliu – кресло
frig – холодно
frigider – холодильник
a fugi – убежать
fulg – снежинка
furnică – муравей

G

galben – жёлтый
a (se) găsi – находить(ся)
a găti – готовить
gene – ресницы
ger – мороз
gheață – лёд

ghete – ботинки
 gheţuş – каток, гололёд
 ghicitoare – загадка
 gimnastică – гимнастика
 gimnaziu – гимназия
 gingaş – нежный
 girafă – жираф
 grădină – огород
 grănicer – пограничник
 grijă – забота
 gură – рот

N

haină – одежда
 harnic – трудолюбивый
 havuz – фонтан

I

iarbă – трава
 iepure – заяц
 ieri – вчера
 a intitula – озаглавить
 a intra – входить

Î

a (se) îmbrăca – одевать(ся)
 încă – ещё
 a închide – закрывать
 a înflori – цвести
 îngheţat – замёрзший
 a se întoarce – возвращаться
 întrebare – вопрос
 însă – но
 a învăţa – учить, учиться

J

joc – игра
 joi – четверг
 jucării – игрушки

L

lac – озеро
 lacom – жадный
 lacrimă – слеза
 lămâie – лимон

lecţie – урок
 lenuş – ленивый
 leu – лев
 liliac – сирень; летучая мышь
 livadă – сад
 a locui – проживать
 a lua – брать, взять
 a lucra – работать
 lucru – работа
 lună – месяц
 lung – длинный
 luni – понедельник
 lup – волк

M

maimuţă – обезьяна
 mal – берег
 mare (subst.) – море
 marţi – вторник
 mătuşă – тётя, старушка
 mâine – завтра
 mână – рука
 mâncare – еда
 a merge – ходить, идти
 mie – мне
 miercuri – среда
 (cu) mine – со мной
 miner – шахтёр
 minunat – прекрасный, прекрасно
 monument – памятник
 moş – дед, дядя
 mult – много
 a mulţumi – благодарить
 mulţumit – довольный
 murdar – грязный

N

a se naşte – родиться
 negru – чёрный
 nene – дядя
 (a) ninge – идёт снег
 nor – туча
 noroc – удача
 noapte – ночь
 noră – невестка

nuci – орехи
 nume – имя

O

ochelari – очки
 ochi – глаза
 odată – однажды
 a se odihni – отдыхать
 oglindă – зеркало
 oră – час

P

pace – мир
 pahar – стакан
 parte – часть
 pateu – пирожок
 patrie – родина
 pământ – земля
 părinţi – родители
 a păzi – охранять, защищать
 pentru ce – зачем, для чего
 periuţă – щётка
 pictor – художник
 (cu) plăcere – (с) удовольствием

a plânge – плакать
 (a) ploua – идёт дождь
 poamă – виноград
 porc – свинья
 posomorât – пасмурный
 poveste – сказка
 a povesti – рассказывать
 a pregăti – приготовить
 a primi – получать
 a prinde – ловить, поймать
 privighetoare – соловей
 problemă – задача
 pufos – пушистый
 a putea – мочь
 puţin – мало

R

a răci – простудиться
 răspuns – ответ
 rău – плохо, плохой
 a râde – смеяться
 rândunică – ласточка

rea – плохая
recreație – перемена
repede – быстро
a rezolva – решать
rochie – платье

S

salam – колбаса копчёная
sănătos – здоровый
sare – соль
sat – село
sărbătoare – праздник
a sări – прыгать
sâmbătă – суббота
a (se) scălda – купать(ся)
a scrie – писать
scriitor – писатель
a se scula – просыпаться
scump – дорогой, дорого
spart – разбитый
spune-mi – скажи мне
steguleț – флажок
steluță – звёздочка
stradelă – переулок
a striga – кричать
struguri – виноград

Ș

a (se) șterge – вытирать(ся)
a ști – знать

T

tanti – тётя
tartă – пирог
tartină – бутерброд
a tăcea – молчать
a tăia – резать
 timp – время
tobă – барабан
toți – все
a trăi – жить
a trebui – надо
a tuși – кашлять

Ț

țară – страна
ție – тебе

U

a uda – поливать
a uita – забыть
umăr – плечо
a umbla – ходить,
 посещать
umbrelă – зонтик
unchi – дядя
undiță – удочка
unt – масло сливочное
uzină – завод

V

varză – капуста
vânt – ветер
a vedea – видеть
a veni – приходить
veveriță – белка
viață – жизнь
viclean – хитрый
vie – виноградник
a vinde – продавать
vineri – пятница
vioară – скрипка
voios – весёлый
a vorbi – говорить
a vrea – хотеть
vulpe – лиса

Z

zarzăre – жардели
zăpadă – снег
a zbura – летать

Vocabular român-găgăuz

A

acasă – evä
a aduce – detirmää
a se afla – bulunmää
albină – kuan
a apăra – korumaa
arici – kirpi
atent – kuşku
aşa – iplik
aur – altýn
a auzi – işitmää

B

baie – banä
a bate – düümää
bătrân – eski
bine – islä
bolnav – hasta
broască – kurbaa
bucătărie – kuhnä
a se bucura – sevinmää
bunătate – ililik

C

cal – beigir
camion – ük masinasý
cană – kruşka
cap – kafa
carne – iaaný
căţeluş – pali
cântăreţ – türkü çalyçisi
ceai – çay
ceas – saat
ceaşcă – çaşka
cerc – alka
cheie – anatar
cine – kim; kiminnen
cioară – garga
circ – tirk
a coace – fýrýnda pişirmää
a coase – dikmää
cocor – lelek
cojoc – kojuh

colorat – alaca

a completa – tamannamaa
coroană – veneţ
cratiţă – kastrülä
cremă – yaa
culoare – boya

D

a dăru – adamaa
departe – uzak
a deschide – açmaa
a desena – resimnemää
dimineaţă – sabaa
a dori – dilmää
dormitor – uyumak odasý
dreptate – dooruluk
drum – yol
duios – nazlý
dulceaţă – bal
duminică – pazar
a dura (picioar) – hastalanmaa

E

elefant – fil
exerciţiu – iş

F

fereastră – pençerä
fluier – düdükäk
frigider – buz dolabý
fulg – karçaaz
furnică – karýmşa

G

galben – sarý
gene – kirpiklär
ghete – çipiçi
gimnastică – gimnastika
gingaş – nazlý
girafă – zurafa
grănicer – sýnýrcý
gură – aaz

H

haină – ruba
harnic – çalışkan

I

iepure – tavşan
ieri – dün
a intitula – adlamak

Î

a îmbrăca – giydirmää
a închide – karamaa
a înflori – çiçek açmaa
îngheţat – donuk
însă – ama
întrebare – soruş

J

joc – oyun
joi – perşembä
jucării – oyuncanlar

L

lac – göl
lămâie – limon
leneş – haylaz
leu – aslan
a locui – yaşamaa
a lua – almaa
lucru – iş
lună – ay
lung – uzun
luni – pazarertesi
lup – çanavar, yabaný

M

maimuţă – maymun
mal – su kenarý
mare (subst.) – deniz
marinar – gemici
marţi – salý
mână – el, kol
mâncare – imäk
a merge – gezmää, örümää

mie – bana
miercuri –  ar amba
(cu) mine – benimnen
mo  – d du
mul umit – kanaat
murdar – kirli

N

negru – kara
nor  – gelih
nuci – ceviz
nume – ad

O

ochelari – g zl kl r
ochi – g zl r
oglin   – ayna

P

pace – usluluc
pahar – filcan
parte – par a, pay
patrie – vatan
p m nt – toprak
p rin i – ana-boba
a p zi – korumaa
pentru ce – ne in
periu   –  etka
pictor – resimci
(cu) pl cere – havezien
plou  – yamur yayer
poam  –  z m
porc – domuz
poveste – masal
a povesti – annatmaa

a preg ti – haz rlamaa
a prinde – tutmaa
privighetoare – b lb l
problem  – daava
pufos – kaba
a putea – benim var kolay m
pu in – az

R

r spuns – cuvap
r u – prost
rea – prost
repede –  abuk
a rezolva – esaplamaa
rim  – rifma

S

salam – isli sucuk
salat  – salat
sare – tuz
s rb toare – yortu
s mb t  – cumaertesi
scriitor – yaz ci
a se sula – yanmaa
spune-mi – s l  bana
stegule  – bayrac k
stelu   – zvezdac k
stradel  – ara

 

a  terge – silm  
a  ti – bilm  

T

tanti – lel 
a t ia – kesm  

timp – vak t, zaman
toamn  – g z
tob  – daul
to i – hepsi
a tr i – ya amaa
a trebui – l z m

 

 ar  – memleket
 ie – sana

U

um r – omuz
a umbla – gitm  
umbrel  – zontik
unchi –  i u
unt – saa yaa
uzin  – zavod

V

varz  – laana
v nt – luzgar
a veni – gelm  
veveri   – sincap
viclean –  iret,  alvir
vineri – cuma
voios –  en
a vorbi – s lem  , lafetm  
a vrea – istem  
vulpe – tilki

Z

zarz r – zerdeli

Vocabular român-bulgar

A

acasă – у дома, в къщи
a aduce – донáсям, донесá, докарвам
a se afla – намирам се, намеря
albină – пчелá
a apăra – защищáвам, защита
arici – таралéж
atent – внимáтелен
ață – конéц
aur – злáто
a auzi – чúвам, чúя

B

baie – бáня, умывáлня
a bate – бия
bătrân – стар, стáрец
bine – добré
bolnav – белен
broască – жáба
bucătărie – кúхня
a se bucura – рáдвам се
bunătate – добротá

C

cal – кон
camion – камиен
cană – чáша
cap – главá
carne – месе
cățeluș – кúченце
cântăreț – певéц
ceai – чай
ceas – часевник
ceașcă – чáша
cerc – кръг
cheie – ключ
(cu) cine – кой, с коге
cioară – врáна
circ – цирк
a coace – пекá, изпекá
a coase – шия
cojoc – кожúх

cocor – жéрав
colorat – цвéтен
a completa – допълвам, допълня
coroană – венéц
cratiță – тéнджера
cremă – крем
culoare – цвят

D

a dăru – подарявам, даря
departe – далéче
a deschide – отвáрям,отверя
a desena – рисувам, рисуя
dimineață – сúтрин
a dori – пожелавам, желáя
dormitor – спáлня
dreptate – истина
drum – път
duios – нéжен
dulceață – слáдко
duminică – недéля
a durea (piciorul) – болéя, боли (кракът)

E

elefant – слон
exercițiu – упражнéние

F

fereastră – прозерец
fluier – свирка
frigider – хладилник
fulg – снежинка
furnică – мравка

G

galben – жълт
gene – мигли
ghete – обúвки
gimnastică – гимнастика
gingaș – нéжен
girafă – жирáф
grănicer – граничáр
gură – устá

H

haină – дрéха
harnic – трудолюбив

I

iepure – зáек
ieri – вчéра
a intitula – оглавявам, оглавя

Î

a îmbrăca – обличам, облекá
a închide – затвáрям, затверя
a înflori – цъфтя
înghețat – замразéн
însă – но
întrebare – въпрес

J

joc – игра
joi – четвэртък
jucării – играчки

L

lac – éзеро
lămâie – лимен
leneș – мързелив
leu – лъв
livadă – градина
a locui – живéя
a lua – взéмам, взéма
lucru – рáбота
lună – мéсец
lung – дълъг
luni – понеделник
lup – вълк

M

maimuță – маймúна
mal – бряг
mare (subst.) – морé
marinar – моряк
marți – втерник
mână – ръкá
mâncare – хранá
a merge – пътúвам, вървя, хедя

mie – на мéне, ми
miercuri – сряда
(cu) mine – с мéне
miner – миньер
moş – дядо
mulţumit – доволен
murdar – мръсен

N

negru – чéрен
noră – снахá
nuci – ерехи
nume – име

O

ochelari – очилá
ochi – очи
oglindă – огледáло

P

pace – мир
pahar – чáша
parte – част
patrie – родина
pământ – земя
părinţi – родители
a păzi – опáзвам, опáзя
pentru ce – защe
periuţă – чётка
pictor – художник
plajă – плаж
(cu) plăcere – с удовелствие
plouă – вали
poamă – грезде
porc – свиня
posomorât – навъсен
poveste – приказка

a povesti – разкáзвам,
разкáжя
a pregăti – пригетвям,
пригетвя
a prinde – хвáщам
privighetoare – слáвей
problemă – задáча
pufos – пúхкав
a putea – мега
puţin – мálко

R

răspuns – етговор
rău – лешо, лош
rea – леша
repede – вързо
a rezolva – решáвам, решá
rimă – рима

S

salam – салám
salată – салáта
sare – сол
sărbătoare – прáзник
sâmbătă – събота
scriitor – писáтел
a se scula – събúждам се
scump – скъп, скъпо
spune-mi – кажи ми
steguleţ – флáгче
steluţă – звездичка
stradelă – úличка

Ş

a şterge – изтривам, изтрия
a şti – знáя

T

tanti – лéля
tartină – сáндвич
a tăia – рéжа
time – врéме
toamnă – ёсен
tobă – тъпан
toţi – всички
a trăi – живéя
a trebui – трябва

Ț

țară – държáва
ție – тéбе

U

umăr – рáмо
a umbla – хедя, посещáвам
umbrelă – чадър
unchi – чичо
undiță – въдица
unt – масле
uzină – завед

V

varză – зéле
vânt – вятър
a veni – идвам, дейда
veveriță – кáтерица
viclean – хитър
vie – лезе
vineri – пётък
voios – вéсел
a vorbi – говоря
a vrea – искам
vulpe – лисá

Z

zarzăr – зáрзала

Vocabular român-ucrainean

A

acasă – додому
a aduce – принести
a se afla – бути
albină – бджола
a apăra – захищати
arici – їжак
atent – уважний
ață – нитка
aur – золото
a auzi – чути

B

baie – ванна кімната
a bate – бити
bătrân – старий
bine – добре
bolnav – хворий
broască – жаба
bucătărie – кухня
a se bucura –
 насолоджуватись
bunătate – доброта

C

cal – кінь
camion – вантажний віз
cană – глеч
cap – голова
carne – м'ясо
cățeluș – щеня
cântăreț – співак
ceai – чай
ceas – година
ceașcă – чашка
cerc – коло
cheie – ключ
(cu) cine – (з) хто
cioară – ворона
circ – цирк
a coace – пекти
a coase – шити
cojoc – кожух
cocor – журавель

colorat – барвистий
a completa – доповнити
coroană – корона
cratiță – каструля
cremă – крем
culoare – колір

D

a dăru – дарувати
departe – далеко
a deschide – відкривати
a desena – рисувати
dimineață – ранок
a dori – бажати
dormitor – спальня
dreptate – справедливість
drum – дорога
duios – ніжний
dulceață – солодкість
duminică – неділя
a durea (picioru**)** – відчувати
 (нога)

E

elefant – слон
exercițiu – вправа

F

fereastră – вікно
fluier – свисток
frigider – холодильник
fulg – пушинка
furnică – мурашка

G

galben – жовтий
gene – вії
ghete – черевик
gimnastică – гімнастика
gingaș – ніжний
girafă – жирафа
grănicer – пограничник
gură – рот

H

haină – одяг
harnic – працюючий

I

iepure – кролик
ieri – вчора
a intitula – озаглавити

Î

a îmbrăca – одягати
a închide – закривати
a înflori – процвітати
înghețat – заморожений
însă – але
întrebare – питання

J

joc – гра
joi – четвер
jucării – іграшки

L

lac – озеро
lămâie – лимон
leneș – лінивий
leu – лев
livadă – сад
a locui – мешкати
a lua – брати
lucru – робота
lună – місяць
lung – довгий
luni – понеділок
lup – вовк

M

maimuță – мавпа
mal – берег
mare (subst.) – море (ім.)
marinar – матрос
marți – вівторок
mână – рука
mâncare – їжа

a merge – іти
mie – мені
miercuri – середá
(cu) mine – зи мною
miner – шахтáр
moş – старик
mulţumit – задовóлений
murdar – брудний

N

negru – чóрний
noră – невістка
nuci – горіхи
nume – нáзва

O

ochelari – окуляри
ochi – óко
oglindă – дзеркало

P

pace – мир
pahar – стакáн
parte – частíна
patrie – батьківщíна
pământ – земля
părinţi – батькí
a păzi – охороня́ти
pentru ce – для чо́го
periuţă – щі́тка
pictor – худóжник
plajă – пляж
(cu) plăcere –

(3) задово́ленням

plouă – дощ
poamă – виногра́д
porc – свиня
posomorât – похму́рий
poveste – розповідь

a povesti – розка́зувати
a pregăti – пригото́вляти
a prinde – ловити
privighetoare – соловéй
problemă – пробле́ма
pufos – пухна́тий
a putea – мо́гти
puţin – ма́ло

R

răspuns – відпові́дь
rău – погани́й
rea – погано
repede – швидкі́й
a rezolva – ріша́ти
rimă – рима

S

salam – ковбаса́
salată – салáт
sare – сі́ль
sărbătoare – свя́то
sâmbătă – субóта
scriitor – письме́нник
a se scula – встава́ти
scump – до́рого
spune-mi – скажи мені
steguleţ – прапоре́ць
steluţă – зі́рочка
stradelă – переу́лок

Ş

a şterge – витира́ти
a şti – зна́ти

T

tanti – ті́тка
tartină – бутербро́д
a tăia – розрізува́ти

time – час
toamnă – óсінь
tobă – бараба́н
toţi – всі
a trăi – жи́ти
a trebui – тре́ба

Ț

ţară – краї́на
ție – то́би

U

umăr – плече́
a umbla – ході́ти
umbrelă – парасо́лька
unchi – дя́дько
undiţă – ву́дка
unt – ма́сло
uzină – заво́д

V

varză – капу́ста
vânt – ві́тер
a veni – прихо́дити
veveriţă – бі́лка
viclean – хі́трый
vie – виногра́дник
vineri – п'ятни́ця
voios – весе́лий
a vorbi – гово́рити
a vrea – хоті́ти
vulpe – лиси́ця

Z

zarzăr – абрикос

CUPRINS

Ascultăm și vorbim românește

Moldova mea	4
Cine sunt eu?	7
Familia	8
Ocupații în familie	9
Vesela	10
Ce bem?	11
Ce mâncăm?	12
Bucate	13
Școala	14
Toamna	16
Fructe	18
Legume	20
Ura-a-a! E iarnă!	22
Jocuri de iarnă!	23
Sărbătorile de iarnă!	24
Pasiuni	25
Primăvara	26
Sărbători de primăvară	28
Vara	30
Animalele sălbatice	32
Animalele domestice	34

Învățăm a citi și a scrie

Ariciul și merele. Literele <i>a, ă, m, o, e</i>	36
Mica croitoreasă. Literele <i>r, n, â</i>	38
La mare. Diftongul <i>oa</i>	40
Ne odihnim. Literele <i>i, î</i>	42
Mama și merele. <i>Repetare</i>	44
Capra cu trei iezi. Diftongii	46
Pescarul. Litera <i>u</i>	48
La circ. Grupurile de litere: <i>ce, ci</i>	50
La recreație. <i>Repetare</i>	52
Căluțul. Litera <i>l</i>	54
În pădure. Literele <i>d, v</i>	56
La horă. Literele <i>j, h</i>	58
La școală. Literele <i>s, ș</i>	60
Gospodinele. Literele <i>t, ț</i>	62

Ziua de naștere. Literele <i>z, f</i>	64
Primăvara. Litera <i>g</i>	66
Grijile mamei. Grupurile de litere: <i>ge, gi</i>	68
Profesiile. Grupurile de litere: <i>che, chi</i>	70
La medic. Grupurile de litere: <i>ghe, ghi</i>	72
După ciuperci. Litera <i>p</i>	74
Vine toamna Litera <i>b</i>	76
În excursie. Literele <i>k, x</i>	78
Lecția preferată, matematica. <i>Repetare</i>	80
În jurul lumii. Literele <i>q, w, y</i>	82
Omul harnic. <i>Recapitulare</i>	84
Alfabetul	86

Să comunicăm în limba română!

Mulțumim pentru pace. <i>Ce face? Ce fac?</i>	89
Prietenii. <i>Ce faci? Ce faceți?</i>	92
Prietenul meu. <i>Cine? Pe cine?</i>	94
Iarna. <i>Unde? De unde?</i>	96
<i>Bravo! Bravissimo!</i>	99
Locul de muncă. <i>Unde? De unde?</i>	100
Adevărul. <i>Când?</i>	103
Hărnicia. <i>Cu cine? Cu ce?</i>	105
<i>Bravo! Bravissimo!</i>	107
Pâinea. <i>Cum?</i>	108
Cele patru piersici. <i>Cum este? Cum sunt?</i>	111
Cele patru piersici. Continuare	114
Păcală și Tândală. <i>Câți? Câte? Cât?</i>	117
Patria. <i>Cui?</i>	120
Capitala. <i>A (al, ai, ale) cui?</i>	123
Vacanța	126

A fost odată...

Capra cu trei iezi. <i>După I. Creangă</i>	128
Punguța cu doi bani. <i>După I. Creangă</i>	128
Cârnațul (<i>snoavă</i>)	129
Cinstea lui Păcală (<i>snoavă</i>)	129
Păcală și zarzărele (<i>snoavă</i>)	130
„Prietenul” (<i>snoavă</i>)	130
<i>Ascultăm și vorbim românește (supliment pentru profesori și părinți)</i>	131
<i>Vocabular român-rus</i>	133
<i>Vocabular român-găgăuz</i>	136
<i>Vocabular român-bulgar</i>	138
<i>Vocabular român-ucrainean</i>	140

Ilustrații și macheta: ***Igor Hmelnițchi, Alexandru Popovici***
Redactor: ***Anatol Malev***
Redactor artistic: ***Tatiana Melnic***
Paginare computerizată: ***Lidia Mocanu, Elena Popovschi***

Editura Lumina, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 180,
MD 2004, Chișinău. Tel. 022-29-58-68;
e-mail: luminamd@mail.ru; www.edituralumina.md
Tiparul executat la F.E-P. „Tipografia Centrală”,
str. Florilor 1, MD 2068, Chișinău
Comanda nr. 9311